

1928

K O T R

KALENDARZ

KRAKOWSKIEGO OCHOTNICZEGO TOWARZYSTWA RATUNKOWEGO

A W

KALENDARZ

KRAKOWSKIEGO OCHOTNICZEGO TOWARZYSTWA RATUNKOWEGO

NA ROK

1928

Nakładem Polskiego Biura Reklamowo-Wydawniczego
„ORBIS-REKLAMA" SP. z o. o. Oddział w Krakowie,
Rynek Gł. 33. — Telefon 10-40.

1928

Czcionkami Drukarni Przemysłowej w Krakowie, ulica Zielona 7.

POLSKIE BIURO REKLAMOWO-WYDAWNICZE

„ORBIS-REKLAMA"

SP. Z O. O.

ODDZIAŁ W KRAKOWIE, RYNEK GŁ. 33. — TELEFON 10-40.

CELEM POMNOŻENIA FUNDUSZÓW HUMANITARNEJ INSTYTUCJI KRAK. OCHOTN. TOW. RATUNKOWEGO, WYDAŁO WŁASNYM NAKŁADEM „KALENDARZ" K. O. T. R NA ROK 1928, PRZEZNACZAJĄC DOCHÓD Z ROZSPRZEDAŻY NA:

KRAKOWSKIE OCHOTNICZE TOWARZYSTWO RATUNKOWE.

Zaćmienia słońca i księżyca w r. 1928.

(Według czasu środkowo-europejskiego).

W roku 1928 nastąpią 3 zaćmienia słońca i 2 zaćmienia księżyca. z których w Europie środkowej będzie widziane tylko zaćmienie słońca w dniu 12 listopada.

I. *Całkowite zaćmienie słońca* nastąpi w dniu 19 maja 1928. Początek zaćmienia o godzinie 12 minut 25 w południe, początek całkowitego zaćmienia o godzinie 14 minut 12 popołudniu, koniec całkowitego zaćmienia o godzinie 14 minut 36 popołudniu, koniec zaćmienia o godzinie 16 minut 23 popołudniu.

Zaćmienie będzie widzialne w najdalej na południe położonych częściach Ameryki Południowej, w południowej Afryce, na Madagaskarze i w południowej części Oceanu Atlantyckiego.

II. *Całkowite zaćmienie księżyca* nastąpi w dniu 3 czerwca 1928. Początek zaćmienia o godzinie 11 minut 18 przedpołudniem, początek całkowitego zaćmienia o godzinie 12 minut 31 w południe, koniec całkowitego zaćmienia o godzinie 13 minut 48 popołudniu, koniec zaćmienia o godzinie 15 minut 2 popołudniu.

Największe zaćmienie w częściach średnicy księżyca 1‘25. Zaćmienie będzie widzialne w zachodnich częściach Ameryki Południowej i Północnej, na Oceanie Spokojnym, w Australji i we wschodnich częściach Azji.

III. *Częściowe zaćmienie słońca* nastąpi w dniu 17 czerwca 1928. Początek zaćmienia o godzinie 21 minut 2 wieczór, największe zaćmienie o godzinie 21 minut 27 wieczór, koniec zaćmienia o godzinie 21 minut 52 wieczór.

Wielkość zaćmienia średnicy słońca 0‘04. Zaćmienie będzie widzialne w północnej części azjatyckiej i europejskiej Rosji.

IV. *Częściowe zaćmienie słońca* nastąpi w dniu 12 listopada 1928. Początek zaćmienia o godzinie 8 minut 33 przedpołudniem, największe zaćmienie o godzinie 10 minut 48 przedpołudniem, koniec zaćmienia o godzinie 13 minut 3 popołudniu.

Największe zaćmienie w częściach średnicy słońca 0‘81. Zaćmienie będzie widzialne w Europie z wyjątkiem Hiszpanji, w zachodniej połowie Azji, w północno-wschodniej części Afryki, na Morzu Śródziemnem i na północnym Oceanie Indyjskim.

V. *Całkowite zaćmienie księżyca* nastąpi w dniu 27 listopada 1928. Początek zaćmienia o godzinie 8 minut 24 przedpołudniem, początek całkowitego zaćmienia o godzinie 9 minut 33 przedpołudniem, koniec całkowitego zaćmienia o godzinie 10 minut 29 przedpołudniem, koniec zaćmienia o godzine 11 minut 39 przedpołudniem.

Największe zaćmienie w częściach średnicy księżyca 1'16. Zaćmienie będzie widzialne w zachodnej i północnej częściach Europy, na Oceanie Atlantyckim, w Północnej i Południowej Ameryce, na Oceanie Spokojnym, w Australji i we wschodnich częściach Azji.

Astronomiczne cztery pory roku.

(Według czasu środkowo-europejskiego).

Wiosny początek 20 marca o godzinie 21 minut 45 wieczór.

Lata początek 21 czerwca o godzinie 17 minut 7 popołudniu.

Jesieni początek 23 września o godzinie 8 minut 6 przedpołudniem.

Zimy początek 22 grudnia o godzinie 3 minut 4 rano.

ŚWIĘTA RUCHOME
w latach 1928 — 1945.

Rok	Popielec	Wielkanoc	Wniebowstąpienie Pańskie	Zesłanie Ducha Św.	Trójcy Św.	Boże Ciało	Niedziela 1-a Adwentu
1928	22 Lutego	8 Kwietnia	17 Maja	27 Maja	3 Czerwca	7 Czerwca	2 Grudnia
1929	13 „	31 Marca	9 „	19 „	26 Maja	30 Maja	1 „
1930	5 Marca	20 Kwietnia	29 „	8 Czerwca	15 Czerwca	19 Czerwca	30 Listopada
1931	18 Lutego	5 „	14 „	24 Maja	31 Maja	4 „	29 „
1932	10 „	27 Marca	5 „	15 „	22 „	26 Maja	27 „
1933	1 Marca	16 Kwietnia	25 „	4 Czerwca	11 Czerwca	15 Czerwca	3 Grudnia
1934	14 Lutego	1 „	10 „	20 Maja	27 Maja	31 Maja	2 „
1935	6 Marca	21 „	30 „	9 Czerwca	16 Czerwca	20 Czerwca	1 „
1936	26 Lutego	12 „	21 „	31 Maja	7 „	11 „	29 Listopada
1937	10 „	28 Marca	6 „	16 „	23 Maja	27 Maja	28 „
1938	2 Marca	17 Kwietnia	26 „	5 Czerwca	12 Czerwca	16 Czerwca	27 „
1939	22 Lutego	9 „	18 „	28 Maja	4 „	8 „	3 Grudnia
1940	7 „	24 Marca	2 „	12 „	19 Maja	23 Maja	1 „
1941	16 „	13 Kwietnia	22 „	1 Czerwca	8 Czerwca	12 Czerwca	30 Listopada
1942	18 „	5 „	14 „	24 Maja	31 Maja	4 „	29 „
1943	10 Marca	25 „	3 Czerwca	13 Czerwca	20 Czerwca	24 „	28 „
1944	23 Lutego	9 „	18 Maja	28 Maja	4 „	8 „	3 Grudnia
1945	14 „	1 „	10 „	20 „	27 Maja	31 Maja	2 „

Alfabetyczny spis Świętych.

Abdona Męcz. 30 lipca
Adama 24 grudnia
Adelajdy 16 grudnia
Adolfa B. 17 czerwca
Adrjana M. 8 września
Agapita M. 18 sierpnia
Agatona P. M. 10 stycznia
Agaty P. M. 5 lutego
Agnieszki P. M. 21 stycz.
Agrypiny P. M. 23 czerw.
Aleksandra P. 3 maja
Aleksandra M. 12 grudn.
Aleksego Wyzn. 17 lipca
Alfonsa Lig. 2 sierpnia
Alfreda 3 lipca
Alicji 10 stycz. i 21 czerw.
Aliny 16 czerwca
Alodji P. M. 22 paźdz.
Albina bisk. 5 lut. i 1 mar.
Albiny p. 16 grudnia
Aleksandra P. 26 lutego
Alberta B. M. 21 listop.
Afry P. 24 maja i 5 sierp.
Alojzego Gonz. 21 czerw.
Amandy 6 lut. i 18 czerw.
Ambrożego B. 7 grudnia
Anastazego P. 27 lutego
Anastazego M. 22 styczn.
Amelji 10 czerwca
Anastazji M. 15 kwietnia
Anastazji W. 26 paźdz.
Anatolji 9 lipca
Anatoljusza M. 3 lipca
Andrzeja Ap. 30 listop.
Andrzeja B. 4 lutego
Andrzeja z Aw. 10 listop.
Andrzeja P. 6 maja
Aniceta P. M. 17 kwietn.
Anieli 31 maja
Aniołów Str. 2 paźdz.
Anny Matki NMP. 26 lip.
Antonjusza 12 lutego
Antoniego Op. 17 styczn.
Antoniego Pad. 13 czerw.
Antonina B. W. 10 maja
Antoniny M. 1 marca
Anzelma B. 21 kwietnia
Apolonji P. M. 9 lutego
Apolonjusza B. 7 lipca
Apolonjusza M. 18 kwietn.
Arkadjusza M. 12 styczn.
Apolinarego B. 23 lipca
Arsenjusza M. 19 lipca
Arnolda 18 lipca
Artura B. 6 października
Atanazego B. 2 maja
Augusty M. 28 marca
Augusta 3 sierpnia
Augustyna B. 28 sierpn.

Aurelji P. 25 września
Aureljusza 16 czerwca

Balbiny P. 31 marca
Baltazara 6 stycznia
Barbary P. 4 grudnia
Barnaby Ap. 11 czerwca
Bartłomieja Ap. 24 sierp.
Bazylego 2 stycz. i 14 czer.
Beaty P. 8 marca
Benedykta Op. 21 marca
Benjamina M. 31 marca
Benedykta Op. 20 sierpn.
Bernardyna S. 20 maja
Berty 7 lipca
Bibjanny P. 2 grudnia
Blandyny P. 2 czerwca
Blanki 28 listopada
Błażeja B. M. 5 lutego
Błażeja M. 29 listopada
Boguchwała 22 marca
Bogumiła 10 czerwca
Bogusława B. 22 marca
Bohdana 6 lut. i 10 sierp.
Bonawentury K. 14 lipca
Bonifacego B. 5 czerwca
Bonifacego M. 14 maja
Bożydara B. 31 sierpnia
Brunona W. 6 październ.
Brygidy Wd. 8 październ.
Brygidy P. 1 lutego
Bronisławy P. 3 września
Cecylji P. M. 22 listopada
Celiny 8 czerw. i 21 paźdz.
Celsa męcz. 28 lipca
Cezarego 21 lut. i 3 listop.
Cyprjana B. 16 września
Cyrjaka M. 8 sierpnia
Czesława W. 20 lipca
Cyryla Jer. B. 29 marca
Czterdziestu M. 10 marca
Damazego Pap. 11 grudn.
Damjana M. 27 września
Daniela M. 3 stycznia
Daniela P. 31 lipca
Darjusza M. 19 grudnia
Dawida K. 30 grudnia
Delfiny 26 listopada
Dezyderego B. 26 maja
Dyonizego B. 16 marca i 8 kwietnia
Dyonizego B. W. 9 paźdz.
Domiceli M. 7 maja i 6 lip.
Dominika W. 4 sierpnia
Donata M. 17 lutego
Doroty Panny 6 lutego
Dydaka Wyzn. 13 listop.
Dzień Zaduszny 2 listop.
Donata B. 7 sierpnia

Eligjusza B. 1 grudnia
Edmunda B. 16 listopada
Edwarda Kr. 13 październ.
Edyty 5 grudnia
Emilji 22 marca i 2 czerw.
Emiljana B. 11 września
Emiljanny M. 20 czerwca
Emmy 19 kwietnia
Erazma B. 2 czer. i 25 list.
Ernesta 12 stycz. i 7 listop.
Eryka Kr. M. 18 maja
Eleonory P. 21 lutego
Emeryka 4 listopada
Podw. ś. Krzyża 14 wrześ.
Izaaka 3 czerwca
Elżbiety Kr. Wd. 8 lipca
Elżbiety 5 listopada
Elżbiety K. W. 19 listop.
Emanuela 26 marca
Estery 18 listopada
Eufemji P. 16 września
Eufemji M. 20 marca
Eucharjusza B. 20 lutego
Eufrozyny P. 3 września i 15 lutego
Eugenji P. 25 grudnia
Eugenjusza 4 stycz. 20 marca i 15 listopada
Eulalji P. M. 12 lutego
Eustachjusza M. 20 wrześ.
Euzebji P. M. 20 październ.
Euzebjusza B. M. 16 grud.
Euzebjusza K. W. 14 sier.
Euzebjusza M. 5 marca
Ewarysta P. 26 październ.
Ewy 24 grudnia
Ezechjela Pror. 10 kwietn.

Fabjana M. 20 stycznia
Faustyna M. 15 lutego
Felicjana M. 9 czerwca
Felicyny M. 23 listopada
Feliksa Pap. 30 maja
Feliksa Kapł. 30 sierpnia
Feliksa Kapuc. 18 maja
Feliksa Walez. 20 listop.
Ferdynanda Kr. 30 maja
Fidelisa Kapuc. 24 kwiet.
Filipa Apost. 1 maja
Filipa Nerjusza 26 maja
Filipa Benic. 23 sierpnia
Filiberta 23 sierpnia
Filomeny 21 mar. i 5 lipca
Flawjana M. 17 lutego
Flawji P. 5 października
Flawjusza M. 22 czerwca
Florentego W. 23 lutego
Flory 29 lipca
Florentyny P. 20 czerwca

Florjana Męcz. 4 maja
Fortunata Kap. 1 czerwca
Franciszka Bor. 10 paźdz.
Franciszka a P. 2 kwietn.
Franciszka Ks. 3 grudnia
Franciszka Sal. 29 styczn.
Franciszka Ser. 4 paźdz.
Franciszki Wd. 9 marca
Fryderyka 5 marca

Gabrjela Arch. 18 marca
Gawła O. 16 października
Gastona 6 lutego
Gedeona 18 czerwca
Genowefy P. 3 stycznia
Genowefy Hyrd. 9 listop.
Gerarda 24 września
Germana B. W. 28 maja
Gertrudy 17 marca
Gerwazego M. 19 czerwca
Gilberda 4 lutego
Gizeli 7 maja
Gotfryda 13 stycznia
Grzegorza B. 4 stycznia
Grzegorza Naz. 9 maja
Grzegorza P. 12 marca
Grzegorza VII P. 25 maja
Grzegorza P. 16 lutego
Gustawa 3 sierpnia
Gwidona 12 września

Heleny ces. 2 marca
Heleny Kr. 21 maja
Heleny W. M. 31 lipca
Heljodora M. 3 lipca
Henryka 19 stycz. i 12 lip.
Henryka Ces. 15 lipca
Hermenegildy Kr. 31 kw.
Hieronima D. K. 30 wrz.
Higina Pap. M. 11 stycz.
Hilarego D. K. 14 styczn.
Hilarjona Op. 21 paźdz.
Hiltrudy P. 27 września
Hipolita M. 30 stycznia
i 13 sierpnia
Honoraty P. 12 stycznia
Huberta P. 3 listopada
Hugona B. 1 kwietnia

Idy Panny 13 kwietnia
Idy z T. 5 listopada
Idziego Op. 1 września
Ifigenji 21 września
Ignacego B. 1 lutego
Ignacego Lojoli 31 lipca
Ildefonsa B. W. 23 styczn.
Imienia Jezusa 1 styczn.
Imienia Marji 12 września
Inocentego P. 8 lipca
Ireneusza M. 25 marca
Ireny Panny 5 kwietnia
i 20 października
Irmy 24 grudnia

Irwiny P. 24 grudnia
Iwona K. M. 19 maja
Izabeli 15 marca i 3 wrześ.
Izydora B. 4 kwietnia
Izydora Oracza 10 maja
Izydora B. 2 lutego

Jacka Wyzn. 17 sierpnia
Jadwigi Wd. 15 październ.
Jakóba St. 1 czerwca
Jakóba Ap. 1 maja
Jakóba Apost. 25 lipca
Jana Złot. 27 stycznia
Jana Matt. W. 8 lutego
Jana z Dukli 1 październ.
Jana Jałm. 24 stycznia
Jana Bożego 8 marca
Jana w oleju 6 maja
Jana Nepom. 16 maja
Jana Chrzc. 24 czerwca
Jana M. 16 i 26 czerwca
Jana Gwalberta 13 lipca
Jana Kantego 20 październ.
Jana Kap. W. 28 marca
Jana od Krzyża 24 listop.
Jana Ewang. 27 grudnia
Jana Męcz. 7 września
Januarjusza B. M. 19 wrz.
Jerzego B. M. 23 kwietn.
Jędrzeja Bł. 16 maja
Joanny Wd. 24 maja
Joanny Frem. 21 sierpnia
Joachima Ojca N. M. P.
16 sierpnia
Jolanty Bł. 14 czerwca
Jowity Męcz. 15 lutego
Józefa Oblubieńca NMP.
19 marca
Józefa Kalas.W. 4 lipca
Józefa z Arym. 17 marca
Józefa z Kup. 18 września
Józefata 14 listopada
Judy Ap. 28 października
Judity Wd. 14 listopada
Juljana 19 i 27 lutego
Juljanny P. 16 lutego
Julji P. M. 22 maja
Julity P. M. 20 lipca
Juljusza 19 stycznia
Juljusza P. 12 kwietnia
Justusa 28 lutego
Justyna Fil. 14 kwietnia
Justynjana B. 5 września

Kaspra 6 stycznia
Kaja 22 kwietnia
Kajetana W. 7 sierpnia
Kaliksta Pap. 14 październ.
Kamilla W. 18 lipca
Karola Bor. 4 listopada
Karola C. 28 stycznia
Kassjana 13 sierpnia
Kassjusza M. 15 maja

Katarzyny z R. 13 lutego
Katarzyny Sen. 30 kwiet.
Katarzyny P. M. 25 list.
Katarzyny Szw. 22 marca
Kat. św. Piotra w Rz. 18 st.
Kat. św. Piotra z A. 22 lut.
Kazimierza Kr. 4 marca
Kiljana B. 8 lipca
Klary P. 12 sierpnia
Klaudjusza B. 6 sierpnia
Klemensa Pap. 23 listop.
Klemensa B. 13 lutego
Kleopatry 20 października
Kleta M. 26 kwietnia
Klotyldy Kr. 3 czerwca
Konstancji P. M. 18 lut.
Konstantego W. 11 marca
Konrada Wyzn. 19 lutego
Konrada Bisk. 27 listop.
Korduli P. 22 październ.
Korneljі M. 31 marca
Kosmy M. 27 września
Krescencji 15 czerwca
Krescencjusza 27 czerwca
Kryspina i Kryspinjana
25 października
Krystyny P. 13 marca
i 24 lipca
Krzysztofa M. 25 lipca
Ksawerego 3 grudnia
Kunegundy Ces. 3 marca
Kunegundy Kr. 24 lipca
Kwiryna Męcz. 30 marca

Lamberta 16 kwietnia
Larga M. 8 sierpnia
Leandra B. 27 lutego
Leokadji P. 9 grudnia
Leona B. 20 lutego i 14 m.
Leona II. Pap. 28 czerwca
Leona I. Pap. 11 kwietnia
Leonarda Wyzn. 6 listop.
Leoncjusza B. 13 stycznia
Leonidasa M. 28 stycznia
Leonilli P. M. 15 marca
Leopolda W. 15 marca
i 15 listopada
Loisa 23 września
Longina M. 15 marca
Lucjana 7 stycznia
Lucyny P. 30 czerwca
Lucyny 17 października
Ludgara B. 26 marca
Ludomira 3 października
Lucjusza 11 lutego
Ludgardy P. 16 czerwca
Ludwika Kr. 25 sierpnia
Ludwika W. 12 lutego
Ludwiki P. 15 kwietnia

Ładysława z G. 25 wrześn.
Łazarza B. 11 lutego
i 17 grudnia

Łucji Panny 13 grudnia
Łukasza Ew. 18 październ.

Macieja Apost. 25 lutego
Magdaleny 27 maja
Makarego 2 stycz. i 29 lut.
Malwiny 4 maja
Maksyma B. 18 listopada
Maksyma M. 29 maja
Maksymiljana B. 12 paźdz.
Małgorzaty Kr. w. 13 lip.
Małgorzaty Kr. sz. 10 cz.
Mansweta B. 28 listopada
Marcelego P. 16 stycznia
Marceli Wd. 31 stycznia
Marcelina P. 18 czerwca
Marcelina M. 26 kwietnia
Marcjanny 9 stycznia
Marty 29 lipca
Martyny P. M. 30 stycznia
Marjana Ł. 19 sierpnia
Marji Kleof. 9 kwietnia
Marji Magd. de Paz. 27 m.
Marji Magd. w Jerozolimie 22 lipca
Marty P. 20 października
Marjusza 19 stycznia
Marka 24 mar. i 18 czerw.
Mateusza Ap. 21 września
Matyldy Kr. 14 marca
Maura 15 stycz. i 23 list.
Maurycego M. 22 września
Mauryljusza 13 września
Metodego B. 5 lipca
Melanji P. M. 17 lutego
Melchjora 6 stycznia
Michała Arch. 29 wrześn.
Michała B. W. 23 maja
Mikołaja z T. 10 września
Mikołaja B. 6 grudnia
Mirona M. 17 grudnia
Młodzianków 28 grudnia
Modesta M. 15 czerwca
Modesty P. 13 czerwca
Moniki W. 4 maja

N. Krwi Ch. P. 1 lipca
Narcyza B. 29 październ.
Narodzenie Chryst. Pana 25 grudnia
Narodzenie NMP. 8 wrz.
Natalji Panny 27 lipca
Nawiedzenie NMP. 2 lipca
Nawr. ś. Pawła 25 stycz.
NMP. Anielsk. 2 sierpnia
NMP. Boles. 15 września
NMP. od wykupienia niewolników 24 września
Niepok. Serca N. M. P. 17 września
NMP. Jasnogór. 25 sierpn.
NMP. Łask. 9 maja
NMP. Loret 10 grudnia
NMP. Różań. 6 październ.
NMP. Śnieżn. 5 sierpnia
NMP. Szkapl. 16 lipca
Napoleona 15 sierpnia
Nazarjusza B. 28 lipca
Nestora B. M. 26 lutego
Nicefora B. 13 marca
Niepokalane Pocz. NMP. 8 grudnia
Nikodema M. 15 września
Norberta B. 6 czerwca

Obrzez. Pańskie (N. R.) 1 czerwca
Objaw. N. M. P. w Lourdes 11 lutego
Oczekiwanie N.M.P. 18 gr.
Oczyszczenie N.M.P. 2 lut.
Odona B. 18 listopada
Ofiar. NMP. 21 listopada
Olimpji 26 marca
Olimpjusza M. 31 paźdź.
Olimpjusza B. 12 czer.
Opata B. 4 czerwca
Ottona Bisk. 24 lipca
Ottona M. 16 stycznia
Otylji P. M. 13 grudnia

Pankracego 12 maja
Pantaleona M. 27 lipca
Paschalisa 17 maja
Parysa 5 sierpnia
Parycjusza 17 marca
Paulina B. 22 czerwca
Pauli wdowy 26 stycznia
Pawła M. 26 czerwca i 17 sierpnia
Pawła I. pust. 15 stycznia
Pawła Ap. 29 czerwca
Pawła od krz. 28 kwietn.
Pelagji M. 12 październ.
Pelagji P. 11 lipca
Petroneli 31 maja
5 blizn św. Franc. 18 wrz.
Pięciu braci męcz. 12 list.
Piotra B. M. 26 listopada
Piotra Chryz. 4 grudnia
Piotra Dam. 23 lutego
Piotra Ap. 20 czerwca
Piotra Nol. 31 stycznia
Piotra M. 29 kwietnia
Piotra w okow. 1 sierp.
Piotra z Alkant. 19 paź.
Piotra Celest. 19 maja
Piusa V. Pap. 5 maja
Piusa I. P. M. 11 czerwca
Placyda M. 5 października
Placydy P. 11 październ.
Polikarpa B. M. 26 styczn.
Popielec 13 lutego
Porfirego 26 lutego
Praksedy P. 20 czerwca
Prokopa M. 27 lutego i 4 lipca
Probusa 15 marca i 11 października
Prospera B. 25 czerwca
Prota M. 11 września
Protazego 19 czerwca
Pryski 18 stycznia
Przemien. Pańskie 6 sierp.
Przenies. św. Stanisł. B. 28 września
Przeniesienie św. Wojciecha 20 października
Przenies. relikwji św. Kazimierza 27 sierpnia
Ptolomeusza B. 24 sierp.
Pulcherji P. 10 września i 7 lipca

Rafała Arch. 24 paźdz.
Rajmunda W. 31 sierp.
Rajmunda 23 stycznia
Raula 21 października
Reginy P. 7 września
Remigjusza B. 1 paźdz.
Roberta Opata 7 czerwca i 17 kwietnia
Rocha wyzn. 16 sierpnia
Romana Opata 28 lutego
Romana M. 9 sierpnia
Romana B. M. 23 paźdz.
Romany Panny 23 lutego
Romualda Opata 7 lutego
Rogiera 30 grudnia
Rozalji P. 4 września
Rozesłanie Apost. 15 lipca
Róży z Limy P. 30 sierp.
Rudolfa 17 kwietnia
Rufa M. 28 listopada
Rufina Wyzn. 19 sierp.
Rufiny P. 31 sierpnia
Ruperta B. 27 marca
Rygoberta B. W. 4 styczn.
Ryszarda B. 3 kwietnia
Ryszarda kr. 7 lutego

Saby B. 9 lutego
Saby Opata 5 grudnia
Sabina W. 11 lipca
Sabiniana M. 7 czerwca
Sabiny M. 27 października i 29 sierpnia
Salomei Panny 17 listop.
Samuela 17 lut. i 20 sierp.
Saturnina M. 29 listopada
Saturniny P. M. 4 czerwca
Sawiny P. 30 stycznia
Scholastyki P. 10 lutego
Ścięcie głowy św. Jana Chrz. 29 sierpnia
Sebastjana M. 20 stycznia
Serafina W. 12 październ.
Serafiny P. 29 lipca
Serapiona W. M. 14 list.
Serca Jezusow. 27 czerwca
Sergjusza M. 24 lutego

Serwacego B. 13 maja
Serwiljana M. 20 kwietnia
Seweryna B. M. 23 paźdz.
Siedm. bol. NMP. 14 kw.
Siedm. braci śp. 10 lipca
Sokratesa 19 kwietnia
Sotera Pap. 22 kwietnia
Stanisława B. 8 maja
Stanisława Kostki 13 list.
Stefana Kr. W. 2 wrześ.
Stefana M. 22 list. i 2 sier.
Stolicy św. Piotra w Ant. 22 lutego
Sulpicjusza M. 20 kwietn.
Sykstusa III. P. 28 marca
Sylwana 4 października
Sylwerjusza 20 czerwca
Sylwestra P. 31 grudnia
Symeona B. 18 lutego
Symforyna M. 22 sierpnia
Szczepana M. M. 26 gr.
Szymona Sł. 5 stycznia
Szymona Ap. 28 paźdz.
Szymona B. 18 lutego
Szymona z Lipn. 18 lipca
Świętej 26 stycznia

Tacjana M. 16 marca
Tadeusza Ap. 28 paźdz.
Tekli M. 26 marca
Telesfora P. 5 stycznia
Teobalda P. 1 lipca
Teodora M. 9 list. i 7 st.
Teodory M. 1 kw. i 1 wrz.
Teodozji P. 29 maja
Teofila 26 lut. i 20 gr.
Teofila 8 st. i 5 marca
Teresy P. 15 październ.
Tomasza z Akw. 7 marca
Tomasza Ap. 21 grudnia
Tomasza Kant. 29 grudn.
Trójcy św. 26 maja
Trzech Króli 6 stycznia
Tymoteusza B. M. 24 st.
Tytusa B. 4 stycznia

Urbana Pap. 25 maja
Urbana B. 16 maja
Urszuli Panny 21 paź.
Ulryka 4 lipca
Ursusa 30 lipca

Wacława Kr. 28 września
Walerji Panny 9 grudnia
Walerji M. 5 czerwca
Walerego 12 grudnia
Walerego M. 12 września
Walerjana B. 14 kwietn.
Waltera 2 maja
Walentego K. M. 14 lut.
Walentyny 15 lipca
Wawrzyńca M. 10 sierp.
Wawrzyńca B.W. 5 wrześ.
Weroniki P. 17 stycznia
Wielkanoc 20 kwietnia
Wiktora M. 25 lut. i 6 mar.
Wiktora B. M. 21 maj
Wiktora B. 17 październ.
Wiktorji P. 23 grudnia
Wilhelma 10 st. i 23 maja
Wilhelma Op. 6 kwietnia
Wincentego Fer. W. 5 kw.
Wincentego Kadł. 8 marca
Wincentego B. 20 marca
Wincentego M. 22 styczn.
Wincentego a P. 19 lipca
Wirgiljusza M. B. 29 list.
Wirginji 7 listopada
Wita 15 czerwca
Witalisa M. 28 kw. i 4 list.
Władysława Kr. 27 czerw.
Wniebowstąp. 29 maja
Wniebowzięcie NMP. 15 sierpnia
Wojciecha B. M. 23 kw.
Wolframa M. 10 marca
Wszyst. Święt. 1 listop.

Zacharjasza 4 listopada
Zacharjasza pr. 6 wrześn.
Zaślubiny NMP. 23 styczn.
Zefiryny P. 26 sierpnia
Zenajdy P. M. 5 czerwca
Zenajdy Panny 11 paźdz.
Zenobjusza 24 grudnia
Zenobji B. 30 październ.
Zenona 12 kw. i 23 czerw.
Zesł. Ducha św. 8 czerw.
Zenona żołn. 22 grudnia
Znalez. Krz. Św. 3 maja
Znalezien. relikwji św. Szczepana 3 sierpnia
Zofji 15 maja
Zofji M. 18 września
Zuzanny M. 24 maja
Zuzanny P. 11 sierpnia
Zwiastowanie NMP. 25 marca
Zygfryda B. 25 lutego
Zygmunta Kr. 2 maja

Styczeń

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m	Słońca Zach. g. m
1	**Niedziela**	**Nowy Rok**		7 51	16 16
2	Poniedz.	*Im. Jezus*		7 51	16 17
3	Wtorek	Genowefy		7 51	16 18
4	Środa	Eugenjusza		7 51	16 19
5	Czwartek	Telesfora p.		7 50	16 20
6	**Piątek**	**Trzech Króli**		7 50	16 21
7	Sobota	Lucjana, Julj.		7 50	16 22
8	**Niedziela**	**1 po 3 Kr.**		7 50	16 23
9	Poniedz.	Marcjanny p.		7 49	16 24
10	Wtorek	Agatona m.		7 49	16 25
11	Środa	Honoraty m.		7 48	16 27
12	Czwartek	Arkadj., Ernesta		7 48	16 28
13	Piątek	Weroniki z Med.		7 48	16 29
14	Sobota	Hilarego		7 47	16 31
15	**Niedziela**	**2 po 3 Kr.**		7 47	16 32
16	Poniedz.	Marcel., Włodz.		7 46	16 34
17	Wtorek	Antoniego		7 45	16 35
18	Środa	Katedr. św. Piotra		7 44	16 37
19	Czwartek	Henryka b.		7 44	16 38
20	Piątek	Fabjana i Sebast.		7 43	16 40
21	Sobota	Agnieszki p.		7 42	16 41
22	**Niedziela**	**3 po 3 Kr.**		7 42	16 42
23	Poniedz.	*Zaślub. N.M.P.*		7 41	16 43
24	Wtorek	Tymoteusza		7 40	16 45
25	Środa	Nawr. ś. Pawła		7 38	16 47
26	Czwartek	Polikarpa		7 37	16 48
27	Piątek	Jana Złotoust.		7 35	16 50
28	Sobota	Walerego		7 34	16 52
29	**Niedziela**	**4 po 3 Kr.**		7 33	16 53
30	Poniedz.	Martyny p. m.		7 32	16 55
31	Wtorek	Piotra Nolask.		7 30	16 56

Długość dnia: od godz. 8 min. 25, do 9 min. 26. Dnia przybywa o 1 godz. 1 min.

Słońce wchodzi w znak wodnika dn. 21 o godz. 7 min. 57 rano. Zbliżenie się słońca do ziemi dnia 4 o godzinie 8 rano.

Księżyc zbliża się do ziemi dn. 4 o godz. 0 rano i dn. 29 o godz. 13 popoł., oddala się dnia 15 o godz. 20 wieczór.

Przepowiednie pogody

według 100-letniego kalendarza:

Dnia 1 ze wschodem słońca zawieja śnieżna z wichurą. Jaki 2 w dzień Makarego, taki będzie przeważnie wrzesień. Jeżeli na Wincentego 22 pogodnie, będzie piękny zbiór zboża i owoców. Na 25 w dzień Nawr. św. Pawła pogoda, będzie dobre lato.

Pełnia dn. 7 o g. 7 08.

Ostatnia kw. dnia 14 o godz. 22·14.

Nów księżyca dnia 22 o godz. 21·19.

Pierwsza kwadra dnia 29 o godz. 20·26.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Luty

dni 29

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m	Słońca Zach. g. m
1	Środa	Ignacego		7 29	16 57
2	**Czwartek**	**NMP. Gromn.**		7 28	16 58
3	Piątek	Błażeja b. m.		7 26	17 1
4	Sobota	Andrzeja		7 25	17 3
5	**Niedziela**	**Starozap.**		7 24	17 4
6	Poniedz.	Doroty p. m.		7 23	17 6
7	Wtorek	Romualda		7 21	17 8
8	Środa	Jana z M.		7 20	17 9
9	Czwartek	Apolonji		7 18	17 11
10	Piątek	Scholastyki		7 17	17 12
11	Sobota	NMP. z Lourd		7 16	17 13
12	**Niedziela**	**Mięsopust.**		7 14	17 15
13	Poniedz.	Katarzyny		7 12	17 17
14	Wtorek	Walentego		7 11	17 19
15	Środa	Faustyna		7 9	17 21
16	Czwartek	Juljanny p. m.		7 7	17 22
17	Piątek	Franciszka m.		7 5	17 24
18	Sobota	Symeona b.		7 4	17 25
19	**Niedziela**	**Zapustna**		7 3	17 26
20	Poniedz.	Leona		7 1	17 28
21	Wtorek	Eleonory		6 59	17 30
22	Środa	*Popielec*		6 57	17 32
23	Czwartek	Piotra D.		6 55	17 33
24	Piątek	Macieja Ap.		6 53	17 35
25	Sobota	Cezarego W.		6 51	17 37
26	**Niedziela**	**1 Wstępna**		6 49	17 38
27	Poniedz.	Aleksandra		6 48	17 39
28	Wtorek	Leandra		6 46	17 41
29	Środa	Romana op.		6 44	17 42

Długość dnia: od godz. 9 min. 28, do godzin 10 min. 58. Dnia przybywa o 1 godz. 30 min.

Słońce wchodzi w znak ryby dnia 19 o godz. 22 min. 20 wiecz.

Księżyc oddala się do ziemi dnia 12 o godz. 17 popoł. zbliża się dnia 24 o godzinie 13 popoł.

Przepowiednie pogody
według 100-letniego kalendarza:

Jeżeli w dniu 2 lutego mroźno i suche, zima potrwa dłużej. Odwilż lub śnieg zwiastuje bliską wiosnę. Jeżeli 22 jest zimno zapowiada się dłuższa zima. Na 24 św. Maciej zimę traci.

Pełnia dn. 5 o g. 21·11.
Ostatnia kw. dnia 13 o godz. 20·05.
Nów księżyca dnie 21 o godz. 10·41.
Pierwsza kw. dnia 28 o godz. 4·21.

NOTATKI

Marzec

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	Czwartek	Albina		6 42	17 44
2	Piątek	Heleny		6 40	17 46
3	Sobota	Kunegundy		6 38	17 47
4	**Niedziela**	**2 Sucha**		6 36	17 49
5	Poniedz.	Euzebjusza		6 34	17 51
6	Wtorek	Wiktora i Wikt.		6 32	17 52
7	Środa	Tomasza z Akw.		6 30	17 53
8	Czwartek	Jana B.		6 28	17 54
9	Piątek	Franciszki		6 26	17 56
10	Sobota	40 Męczenników		6 24	17 58
11	**Niedziela**	**3 Głucha**		6 22	17 59
12	Poniedz.	Grzegorza		6 20	18 1
13	Wtorek	Kryst., Katarz.		6 18	18 2
14	Środa	Matyldy, Leona		6 16	18 4
15	Czwartek	Klemensa		6 14	18 5
16	Piątek	Abrahama pust.		6 12	18 6
17	Sobota	Gertrudy		6 10	18 8
18	**Niedziela**	**4 Srodop.**		6 8	18 10
19	Poniedz.	*Józefa Obl. NMP.*		6 6	18 11
20	Wtorek	Teodozji, Euf.		6 3	18 13
21	Środa	Benedykta		6 1	18 14
22	Czwartek	Katarzyny Szw.		5 59	18 16
23	Piątek	Pelagji m		5 57	18 17
24	Sobota	Tymoteusza		5 55	18 18
25	**Niedziela**	**5 Czarna**		5 53	18 20
26	Poniedz.	Emanuela		5 51	18 21
27	Wtorek	Jana Damasc.		5 49	18 23
28	Środa	Jana Kapistr.		5 47	18 24
29	Czwartek	Eustazego		5 45	18 26
30	Piątek	Anieli wd.		5 43	18 28
31	Sobota	Balbiny, Korn.		5 41	18 29

Długość dnia: od godz. 11 min. 2 do godzin 12 min. 48. Dnia przybywa o 1 godz. 46 m.

Słońce wchodzi w znak barana dnia 20 o godz. 21 min. 45 wiecz. z nastaniem wiosny.

Księżyc oddala się od ziemi dnia 11 o godz. 12 w południ., zbliża się dnia 23 o godzinie 11 przedpoł.

Przepowiednie pogody

według 100-letniego kalendarza:

10 w dniu 40 męczenników jeżeli mroźno jest, trwać będą przymrozki jeszcze dni 14. W dniu 19 jeżeli piękna pogoda, zapowiada się piękne lato.

Pełnia dn. 6 o g. 12·27.
Ostatnia kw. dnia 14 o godz. 16·20.
Nów księżyca dnia 21 o godz. 21·29.
Pierwsza kw. dnia 28 o godz. 12·54.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Kwiecień

dni 30

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	**Niedziela**	**Palmowa**		5 39	18 30
2	Poniedz.	Franciszka		5 37	18 31
3	Wtorek	Ryszarda		5 35	18 33
4	Środa	Izydora, Kazim.		5 33	18 34
5	Czwartek	*W. Czw.* Winc.		5 31	18 36
6	Piątek	*W. Piąt.* Celest.		5 29	18 37
7	Sobota	*W. Sob.* Epif.		5 26	18 39
8	**Niedziela**	**Wielkanoc**		5 24	18 40
9	**Poniedz.**	**Pon. Wielkan.**		5 22	18 41
10	Wtorek	Ezechjela pr.		5 21	18 43
11	Środa	Leona I. p. w.		5 19	18 44
12	Czwartek	Wiktora m., Dam.		5 17	18 46
13	Piątek	Hermenegildy		5 15	18 47
14	Sobota	Walerj., Justyna		5 13	18 49
15	**Niedziela**	**1 po W.**		5 11	18 50
16	Poniedz.	Benedykta, Lamb.		5 9	18 52
17	Wtorek	Rudolfa		5 7	18 53
18	Środa	Bogumiła, Apol.		5 6	18 54
19	Czwartek	Jerzego, Tymona		5 4	18 56
20	Piątek	Sulpicjusza		5 2	18 57
21	Sobota	Feliksa m.		5 0	18 59
22	**Niedziela**	**2 po W.**		4 58	19 0
23	Poniedz.	Wojciecha		4 56	19 2
24	Wtorek	Fidalisa		4 54	19 4
25	Środa	Marka Ewang.		4 52	19 5
26	Czwartek	Klety p. m.		4 50	19 6
27	Piątek	Zyty, Teofila		4 49	19 7
28	Sobota	Pawła od Krz.		4 47	19 9
29	**Niedziela**	**3 po W.**		4 45	19 10
30	Poniedz.	Katarzyny Sen.		4 44	19 12

Długość dnia: od godz. 12 min. 51 do godz. 14 min. 28. Dnia przybywa o 1 godz. 37 m.

Słońce wchodzi w znak byka dnia 20 o godz. 9 min. 17 przedpoł.

Księżyc oddala się od ziemi dnia 8 o godz. 1 w nocy, zbliża się dn. 20 o godz. 20 wiecz.

Przepowiednie pogody

według 100-letniego kalendarza:

W dniu 24 na Jerzego, jeżeli żyto jest tak wysokie, że kruk się w niem schowa. zapowiada się obfite żniwo.

Pełnia dn. 5 o g. 4·38.
Ostatnia kw. dnia 13 o godz. 9·09.
Nów księżyca dnia 20 o godz. 6·25.
Pierwsza kw. dnia 26 o godz. 22 42.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Maj

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g m.	Słońca Zach g m
1	Wtorek	Filipa i Jakóba		4 42	19 13
2	Środa	Zygmunta		4 40	19 15
3	**Czwartek**	**Konst. 3 Maja**		4 38	16 15
4	Piątek	Florjana		4 37	19 17
5	Sobota	Piusa V. p.		4 36	19 19
6	**Niedziela**	**4 po W.**		4 34	19 2
7	Poniedz.	Domiceli p.		4 32	19 22
8	Wtorek	*Stanisława*		4 31	19 23
9	Środa	Grzegorza B.		4 29	19 25
10	Czwartek	Izydora		4 28	19 26
11	Piątek	Mamerta b.		4 26	19 27
12	Sobota	Pankracego		4 25	19 29
13	**Niedziela**	**5 po W.**		4 23	19 30
14	Poniedz.	Bonifacego		4 22	19 31
15	Wtorek	Zofji męcz.		4 21	19 32
16	Środa	Jana Nep.		4 20	19 33
17	**Czwartek**	**Wnieb. Pańsk.**		4 19	19 35
18	Piątek	Feliksa		4 17	19 36
19	Sobota	Piotra, Cel.		4 16	19 37
20	**Niedziela**	**6 po W.**		4 15	19 39
21	Poniedz.	Wenata m.		4 14	19 40
22	Wtorek	Heleny, Julji		4 12	19 41
23	Środa	Dezyderjusza		4 11	19 42
24	Czwartek	Joanny wd.		4 10	19 43
25	Piątek	Grzegorza VII.		4 9	19 44
26	Sobota	Filipa, Ner.		4 9	19 45
27	**Niedziela**	**Ziel. Świątki**		4 8	19 47
28	**Poniedz.**	**Pon. Z. Św.**		4 7	19 48
29	Wtorek	Teodozji		4 6	19 49
30	Środa	Feliksa I. p.		4 5	19 50
31	Czwartek	Anieli		4 5	9 51

Długość dnia: od godz. 14 min. 31 do godz. 15 min. 46. Dnia przybywa o 1 godz. 15 min.

Słońce wchodzi w znak bliźniąt dnia 21 o godzinie 8 min. 53 rano.

Księżyc oddala się od ziemi dnia 5 o godz. 6 rano, zbliża się dnia 19 o godz. 7 rano.

Przepowiednie pogody

według 100-letniego kalendarza:

1 i 2 maj deszczowy, zapowiada urodzaj. 25 na Grzegorza pogoda, zapowiada obfity zbiór owoców.

Pełnia dn. 4 o g. 21·12
Ostatnia kw. dnia 12 o godz. 21·50.
Nów księżyca dnia 19 o godz. 14·14.
Pierwsza kw. dnia 26 o godz. 10·12.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Czerwiec

dni 30

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach g. m.
1	Piątek	Jakóba Str.	♓	4 4	19 52
2	Sobota	Marcelina	♓	4 3	19 53
3	**Niedziela**	**1 po św.** ○	♈	4 2	19 54
4	Poniedz.	Franciszka	♈	4 2	19 55
5	Wtorek	Bonifacego	♉	4 1	19 56
6	Środa	Norberta	♉	4 1	19 57
7	**Czwartek**	**Boże Ciało**	♉	4 0	19 58
8	Piątek	Medarda	♊	4 0	19 58
9	Sobota	Felicjana	♊	3 59	19 59
10	**Niedziela**	**2 po św.**	♋	3 59	20 0
11	Poniedz.	Barnaby ap. ☾	♋	3 59	20 1
12	Wtorek	Jana, Esch.	♌	3 58	20 1
13	Środa	Antoniego z P.	♌	3 58	20 2
14	Czwartek	Bazylego	♌	3 58	20 2
15	Piątek	Wita i Mod.	♌	3 58	20 3
16	Sobota	Benona	♍	3 58	20 3
17	**Niedziela**	**3 po św.** ●	♍	3 58	20 4
18	Poniedz.	Marka i Marc.	♎	3 58	20 4
19	Wtorek	Gerwazego	♎	3 58	20 4
20	Środa	Sylwerego	♏	3 58	20 5
21	Czwartek	Alojzego	♏	3 58	20 5
22	Piątek	Paulina	♐	3 58	20 5
23	Sobota	Agrypiny, Zen.	♐	3 59	20 5
24	**Niedziela**	**4 po św.** ☽	♑	3 59	20 5
25	Poniedz.	Wilhelma op.	♑	3 59	20 5
26	Wtorek	Jana i Pawła	♑	4 0	20 5
27	Środa	Władysława	♓	4 0	20 5
28	Czwartek	Ireneusza	♓	4 1	20 5
29	**Piątek**	**Piotra i Pawła**	♈	4 1	20 5
30	Sobota	Emilji	♈	4 2	20 5

Długość dnia: od godz. 16 min. 48 do g. 16 min. 3.
Dnia przybywa do 22 o 19 min., potem do końca miesiąca ubywa o 4 min.

Słońce wchodzi w znak raka dnia 21 o godzinie 17 minut 7 przedpoł. z nastaniem lata.

Księżyc oddala się od ziemi dnia 1 o godz. 9 przedpoł. i 28 o godz. 21 wiecz., zbliża się dn. 16 o godz. 15 podpoł.

Przepowiednie pogody
według 100-letniego kalendarza:

8-go Medarda, jeżeli deszcz, pada jeszcze 40 dni. 27-go Siedmiu Br. Śpiących jeżeli deszcz, pada jeszcze przez 7 tygodni. 29-go Pawła, gdy piękna pogoda, zapowiada się dobry rok.

Pełnia dnia 3 o godz. 13·14.
Ostatnia kwadra dnia 11 o godz. 6·51.
Nów księżyca dnia 17 o godz. 21 42.
Pierwsza kw. dnia 24 o godz. 23·47.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Lipiec

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	**Niedziela**	**5 po św.**		4 2	20 5
2	Poniedz.	*Naw. NMP.*		4 3	20 4
3	Wtorek	Anatola		4 4	20 4
4	Środa	Józefa Kal.		4 4	20 4
5	Czwartek	Antoniego		4 5	20 3
6	Piątek	Dominiki, Łucji		4 6	20 3
7	Sobota	Cyryla i Metod		4 7	20 2
8	**Niedziela**	**6 po św.**		4 8	20 1
9	Poniedz.	Weroniki		4 9	20 1
10	Wtorek	7 Br. M. Aleks.		4 10	20 0
11	Środa	Piusa i Pelagji		4 11	19 59
12	Czwartek	Jana Gwalb.		4 12	19 59
13	Piątek	Małgorzaty		4 13	19 58
14	Sobota	Bonawentury		4 14	19 57
15	**Niedziela**	**7 po św.**		4 15	19 56
16	Poniedz.	*NMP. Szkapl.*		4 16	19 55
17	Wtorek	Aleksego		4 17	19 54
18	Środa	Szymona		4 18	19 54
19	Czwartek	Wincentego à P.		4 19	19 53
20	Piątek	Czesława, Hier.		4 20	19 52
21	Sobota	Praksedy		4 21	19 51
22	**Niedziela**	**8 po św.**		4 22	19 50
23	Poniedz.	Apolinarego		4 23	19 48
24	Wtorek	Kuneg., Kryst.		4 25	19 47
25	Środa	Jakóba ap.		4 26	19 46
26	Czwartek	Anny m. NMP.		4 27	19 45
27	Piątek	Natalji		4 28	19 44
28	Sobota	Innoc., Wiktora		4 29	19 43
29	**Niedziela**	**9 po św.**		4 30	19 41
30	Poniedz.	Julity i Donaty		4 32	19 40
31	Wtorek	Ignacego		4 33	19 38

Długość dnia: od godz. 16 min. 3 do godz. 15 min. 5.
Dnia ubywa o 58 min.

Słońce wchodzi w znak lwa dnia 23 o godz. 4 min. 3 rano. Początek upałów. Słońce oddala się dnia 4 o godz. 11 przedpoł.

Księżyc zbliża się do ziemi d. 14 o godz. 16 popoł., oddala się dnia 26 o godz. 13 popoł.

Przepowiednie pogody

według 100-letniego kalendarza:

2 go Nawiedzen. NMP. deszcz trwa 10 dni 25-o Jakób bez deszczu, przepowiada ostrą zimę; poprzedzające trzy dni deszcz zapowiada kiepskie żniwa.

Pełnia dn. 3 o godz. 3 49.
Ostatnia kw. dnia 10 o godz. 13 16.
Nów księżyca dnia 17 o godz. 5·36.
Pierwsza kw. dnia 24 o godz. 15·38.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Sierpień

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	Środa	Piotra w Ok.		4 35	19 37
2	Czwartek	*M.B. Aniel.*		4 36	19 35
3	Piątek	Znal. św. Szczep.		4 37	19 34
4	Sobota	Dominika		4 39	19 32
5	**Niedziela**	**10 po św.**		4 40	19 31
6	Poniedz.	*Przem. Pańskie*		4 41	19 30
7	Wtorek	Kajetana		4 42	19 28
8	Środa	Cyrjaka		4 44	19·26
9	Czwartek	Romana m.		4 45	19 25
10	Piątek	Wawrzyńca		4 47	19 23
11	Sobota	Zuzanny		4 48	19 21
12	**Niedziela**	**11 po św.**		4 50	19 19
13	Poniedz.	Hipolita m.		4 51	19 18
14	Wtorek	Euzebjusza		4 52	19 16
15	**Sroda**	**Wnieb. NMP.**		4 53	19 14
16	Czwartek	Joachima		4 54	19 13
17	Piątek	Jacka		4 56	19 11
18	Sobota	Agapita		4 57	19 9
19	**Niedziela**	**12 po św.**		4 59	19 7
20	Poniedz.	Stefana		5 0	19 5
21	Wtorek	Joanny		5 2	19 3
22	Środa	Symforjana		5 3	19 1
23	Czwartek	Filipa Ben.		5 5	18 59
24	Piątek	Bartłomieja		5 6	18 57
25	Sobota	Ludwika		5 7	18 56
26	**Niedziela**	**13 po św.**		5 8	18 54
27	Poniedz.	Prz. rel. św. Kaz.		5 10	18 52
28	Wtorek	Augustyna		5 11	18 50
29	Środa	Ścięcie św. Jana		5 13	18 48
30	Czwartek	Róży z Limy		5 14	18 46
31	Piątek	Rajmunda		5 16	18 44

Długość dnia: od godz. 15 min. 2 do godz. 13 min. 28.
Dnia ubywa o 1 godz. 34 min.

Słońce wchodzi w znak panny dnia 23 o godz. 10 min. 54 przedpoł. Koniec upałów.

Księżyc zbliża się do ziemi dnia 10 o godz. 18 popoł., oddala się dnia 23 o g. 8 rano.

Przepowiednie pogody
według 100-letniego kalendarza:

Od 10—24 pogoda, to będzie piękna jesień. Jeżeli 15 na Wnieb. MB. piękna pogoda zapowiada owoce pełne i soczyste.

Pełnia d. 1 o g. 16·31.
Ostatnia kw. dnia 8 o godz. 18·24.
Nów księżyca dnia 15 o godz. 14·49.
Pierwsza kw. dnia 23 o godz. 9·21.
Pełnia dn. 31 o g. 3·34.

NOTATKI

Wrzesień

dni 30

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	Sobota	Bronisł., Idziego		5 17	18 42
2	**Niedziela**	**14 po św.**		5 18	18 40
3	Poniedz.	Szymona Słup.		5 19	18 38
4	Wtorek	Rozalji		5 21	18 36
5	Środa	Wawrzyńca		5 22	18 34
6	Czwartek	Zacharjasza ☾		5 24	18 32
7	Piątek	Reginy		5 25	18 30
8	Sobota	*Narodz. NMP.*		5 27	18 28
9	**Niedziela**	**15 po św.**		5 28	18 26
10	Poniedz.	Mikołaja z Tol.		5 29	18 24
11	Wtorek	Prota m., Jacka		5 30	18 22
12	Środa	*Imienia Marji*		5 32	18 20
13	Czwartek	Eugenji, Filipa		5 33	18 18
14	Piątek	*Pod. ś. Krzyża* ●		5 35	18 15
15	Sobota	Nikodema		5 36	18 13
16	**Niedziela**	**16 po św.**		5 38	18 11
17	Poniedz.	Lamberta		5 39	18 9
18	Wtorek	Józefa i Ireny		5 41	18 7
19	Środa	Januarego		5 42	18 5
20	Czwartek	Eustachjusza m.		5 43	18 3
21	Piątek	Mateusza		5 44	18 1
22	Sobota	Tomasza ☽		5 46	17 59
23	**Niedziela**	**17 po św.**		5 47	17 57
24	Poniedz.	*NMP. Wykup.*		5 49	17 54
25	Wtorek	Władysława		5 50	17 52
26	Środa	Cyprjana		5 52	17 50
27	Czwartek	Kosmy i Dam.		5 53	17 48
28	Piątek	Wacława kr.		5 55	17 46
29	Sobota	*Michała arch.* ○		5 56	17 44
30	**Niedziela**	**18 po św.**		5 57	17 42

Długość dnia: od godz. 13 min 25 do godz. 11 min. 45. Dnia ubywa o 1 godz. 40 min.

Słońce wchodzi w znak wagi dnia 23 o godz. 8 min. 6 rano. Początek jesieni.

Księżyc zbliża się do ziemi dnia 4 o godz. 18 popoł., oddala się d. 20 o godz. 3 rano.

Przepowiednie pogody
według 100-letniego kalendarza:

Jaka pogoda od 1 września, taką należy się spodziewać przez cały miesiąc. Jaka zaś 8 na Narodz. NMP., taka będzie pogoda przez 8 tygodni.

Ostatnia kw. dnia 6 o godz. 23·35.
Nów księżyca dnia 14 o godz. 3·21.
Pierwsza kw. dnia 22 o godz. 3·58.
Pełnia d. 29 o g. 13 43.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Październik

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	Poniedz.	Remigjusza		5 58	17 40
2	Wtorek	*Anioł. Stróżów*		6 0	17 38
3	Środa	Kandyda		6 2	17 36
4	Czwartek	Franciszka z A.		6 3	17 34
5	Piątek	Placyda		6 5	17 32
6	Sobota	Brunona		6 6	17 30
7	**Niedziela**	**19 po św.**		6 8	17 28
8	Poniedz.	Brygidy wd.		6 9	17 26
9	Wtorek	Djonizego		6 10	17 24
10	Środa	Franciszka B.		6 11	17 22
11	Czwartek	Placydy p.		6 13	17 20
12	Piątek	Maksymiljana		6 15	17 18
13	Sobota	Edwarda		6 16	17 15
14	**Niedziela**	**20 po św.**		6 18	17 13
15	Poniedz.	Jadwigi, Ter.		6 19	17 11
16	Wtorek	Martyniana		6 21	17 9
17	Środa	Wiktora m.		6 22	17 8
18	Czwartek	Łukasza ew.		6 23	17 6
19	Piątek	Piotra z Alk.		6 25	17 4
20	Sobota	Jana Kantego		6 26	17 2
21	**Niedziela**	**21 po św.**		6 28	17 0
22	Poniedz.	Korduli		6 30	16 59
23	Wtorek	Seweryna		6 31	16 57
24	Środa	Rafała Arch.		6 33	16 55
25	Czwartek	Kryspina m.		6 34	16 53
26	Piątek	Ewarysta		6 36	16 52
27	Sobota	Sabiny		6 37	16 50
28	**Niedziela**	**22 po św.**		6 39	16 48
29	Poniedz.	Narcyza		6 40	16 47
30	Wtorek	Marcela, Zenobj.		6 42	17 45
31	Środa	Lucyli p. m.		6 44	17 43

Długość dnia: od godz. 11 min. 42 do godz. 9 min. 59.
Dnia ubywa o 1 godz. 43 min.

Słońce wchodzi w znak niedźwiadka dnia 23 o godzinie 16 min. 55 popoł.

Księżyc zbliża się do ziemi dnia 1 o godz. 23 wiecz. i dnia 30 o g. 3 rano, oddala się dnia 17 o godz. 21 wieczór.

Przepowiednie pogody
według 100-letniego kalendarza:

Jeżeli 16 jest sucho, przyszłe lato zapowiada się też suche. 21 na Urszulę jaką pogodą się zaznaczy, taka będzie zima.

Ostatnia kw. dnia 6 o godz. 6·6.
Nów księżyca dnia 13 o godz. 16·56.
Pierwsza kw. dnia 21 o godz. 22·6.
Pełnia d. 28 o g. 23·43.

NOTATKI

Listopad

dni 30

Dnie		Kalendarz rzymsko katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	Czwartek	Wszystkich Św.		6 45	16 42
2	Piątek	*Dzień Zadusz.*		6 47	16 40
3	Sobota	Huberta		6 48	16 39
4	**Niedziela**	**23 po św.**		6 49	16 37
5	Poniedz.	Zacharjasza		6 51	16 36
6	Wtorek	Leonarda		6 53	16 34
7	Środa	Nikandra		6 54	16 33
8	Czwartek	Godfryda		6 56	16 31
9	Piątek	Teodora		6 58	16 30
10	Sobota	Andrzeja z Aw.		6 59	16 28
11	**Niedziela**	**24 po św.**		7 1	16 27
12	Poniedz.	5 Br. Męcz.		7 2	16 26
13	Wtorek	Stan. Kostki		7 3	16 25
14	Środa	Jozafata		7 5	16 24
15	Czwartek	Leop., Gertrudy		7 7	16 22
16	Piątek	Edmunda		7 8	16 21
17	Sobota	Salomeji, Grzeg.		7 10	16 20
18	**Niedziela**	**25 po św.**		7 11	16 19
19	Poniedz.	Elżbiety wd.		7 13	16 18
20	Wtorek	Feliksa Wal.		7 15	16 17
21	Środa	*Ofiar. NMP.*		7 16	16 16
22	Czwartek	Cecylji		7 17	16 15
23	Piątek	Klemensa		7 18	16 14
24	Sobota	Jana od Krz.		7 20	16 14
25	**Niedziela**	**26 po św.**		7 21	16 13
26	Poniedz.	Sylwestra		7 23	16 12
27	Wtorek	Wilgiljusza		7 24	16 11
28	Środa	Zdzisławy		7 25	16 10
29	Czwartek	Saturnina		7 27	16 10
30	Piątek	Andrzeja		7 28	16 9

Długość dnia: od godz. 9 min. 57 do godz. 8 min. 41.
Dnia ubywa o 1 godz. 16 min.

Słońce wchodzi w znak strzelca dnia 22 o godzinie 14 min. 1 popoł.

Księżyc oddala się od ziemi dnia 14 o godz. 9 przedpoł., zbliża się dnia 27 o godzinie 15 popoł.

Przepowiednie pogody

według 100-letniego kalendarza:

Na Wszystkich Świętych wilgotno, spodziewać się należy śnieżnej zimy. Jeżeli 10 na Andrzeja śnieg, szkodzi żytu. Jaka pogoda na Katarzynę 25, taki przyszły styczeń należy się spodziewać.

Ostatnia kw. dnia 4 o godz. 15·6.
Nów księżyca dnia 12 o godz. 10·35.
Pierwsza kw. dnia 20 o godz. 14·36.
Pełnia d. 27 o g. 10·6.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

Grudzień

dni 31

Dnie		Kalendarz rzymsko-katolicki	Bieg	Słońca Wsch. g. m.	Słońca Zach. g. m.
1	Sobota	Eligjusza		7 30	16 9
2	**Niedziela**	**1 Adw.**		7 31	16 9
3	Poniedz.	Franc. Ksaw.		7 32	16 8
4	Wtorek	Barbary ☾		7 33	16 8
5	Środa	Sabby op.		7 34	16 8
6	Czwartek	Mikołaja		7 35	16 7
7	Piątek	Ambrożego		7 36	16 7
8	**Sobota**	**Niep. Pocz. NMP.**		7 37	16 7
9	**Niedziela**	**2 Adw.**		7 38	16 7
10	Poniedz.	NMP. Loret.		7 39	16 6
11	Wtorek	Damazego		7 40	16 6
12	Środa	Aleksandra ●		7 41	16 6
13	Czwartek	Łucji p. m.		7 42	16 6
14	Piątek	Spirydjona		7 43	16 6
15	Sobota	Walerjana		7 44	16 6
16	**Niedziela**	**3 Adw.**		7 45	16 7
17	Poniedz.	Łazarza		7 45	16 7
18	Wtorek	*Ocz. NMP.*		7 46	16 7
19	Środa	Tymoteusza		7 47	16 8
20	Czwartek	Teofila ☽		7 47	16 8
21	Piątek	Tomasza ap.		7 48	16 8
22	Sobota	Zenona		7 49	16 9
23	**Niedziela**	**4 Adw.**		7 49	16 10
24	Poniedz.	*Wig.* Ad. i Ew.		7 49	16 10
25	**Wtorek**	**Boże Narodz.**		7 50	16 11
26	**Sroda**	**Sw. Szczep. m.** ○		7 50	16 12
27	Czwartek	Jana ap. i ew.		7 50	16 12
28	Piątek	Młodzianków		7 51	16 13
29	Sobota	Tomasza b.		7 51	16 14
30	**Niedziela**	**Eugenjusza**		7 51	16 15
31	Poniedz.	Sylwestra		7 51	16 16

Długość dnia: od godz. 8 min. 39 do godz. 8 min. 25.
Dnia ubywa do 21-go o 19 min., potem do końca mies. przybywa około 5 min.

Słońce wchodzi w znak koziorożca dnia 22-go o godzinie 3 min. 4 rano.
Początek zimy.

Księżyc oddala się od ziemi dnia 11 o godz. 10 przedpoł., zbliża się dnia 26 o godzinie 4 rano.

Przepowiednie pogody
według 100-letniego kalendarza:

Jaka w dniu Adama i Ewy pogoda, taka do końca grudnia. Na Sylwestra 31 jeżeli jest wiatr a rano słoneczne, zapowiada dobry zbiór owoców.

Ostatnia kw. dnia 4 o godz. 3·32.
Nów księżyca dnia 12 o godz. 6·6.
Pierwsza kw. dnia 20 o godz. 4·43.
Pełnia d. 26 o g. 20·55.

Pamiętajmy o pogotowiu ratunkowem.

NOTATKI

WSTĘP.

My — ludzie wzrośli przy tysiącznych udoskonaleniach technicznych XX wieku, posiadamy osobną specjalną naukę „życia wśród cywilizacji“ — bez której co krok, co godzina bylibyśmy narażeni na setki niebezpieczeństw.

Grożą one mieszkańcowi miast, będących dumą współczesnej kultury, na najludniejszych właśnie ulicach, zapełnionych setkami wozów motorowych, oświetlonych z góry jaskrawemi kulami lamp elektrycznych. Nie puszcza, nie dżungla, nie średniowieczne osiedle, wystawione na ataki hord rozbójniczych, ale miasto XX wieku jest najniebezpieczniejszym dla życia ludzkiego terenem. Niema w tych słowach zgoła przesady — i tylko ta instyktowna, prawie że wrodzona, od pierwszych lat wpajana i rozwijana w dziecku umiejętność „życia wśród cywilizacji“ ocala od niebezpieczeństw.

Samo skupienie na małym skrawku ziemi wielu jednostek, ogranicza człowieka do ciasnej zamkniętej przestrzeni, w której musi umieć się poruszać. Zboczenie naraża (w moralnym i fizycznym znaczeniu słowa) na popychanie drugich i wzajemne odbieranie szturchańców. Gdy przyjdzie epidemja, klęska współczesnych wielkich zbiorowisk ludzkich, to natrafia na najpodatniejszy grunt szybkiego rozrostu. Na szczęście, wypadki to niezbyt częste. Są inne, każdej chwili czyhające na swą ofiarę.

Weźmy ulicę. Okalają ją trzy, cztero-piętrowe domy, wznoszone koniecznością wyzyskania każdego miejsca. Środkiem w obu kierunkach mkną wozy tramwajowe, automobilowe, motocykle. Nad ziemią i pod ziemią kłąb drutów i przewodów gazu i elektryczności. Na dworzec kolejowy wjeżdżają i odjeżdżają pociągi za pociągami. Wszędzie ruch, pęd, gonitwa, nikt nie ma czasu oglądać się za bliźnim. Przypuśćmy, że w to rojowisko wszedł nagle ktoś, bez „umiejętności życia wśród cywilizacji“. Po kilkunastu krokach nieszczęśliwego, nastąpić musiałaby katastrofa, pociągająca za sobą, jeśli nie utratę życia, to w każdym razie poważne i ciężkie kalectwo. Pierwszy napotkany tramwaj, czy automobil, zgniótłby kołami nieobznajomionego z ruchem wielkomiejskim. Jeśli ofiary nie pochłonęłaby ulica, to ileż niebezpieczeństw dlań przedstawiałby pierwszy lepszy dom z windą, wielkiemi oknami na najwyższych piętrach lub poprzeciągane obok ścian i dachów przewody elektryczne i rury gazowe. Wszystkie te wynalazki XX wieku, które skupił człowiek dla użytku wokół siebie, groźne są zamkniętą w nich siłą.

Z całą swobodą my, ludzie cywilizacji, poruszamy się wśród nich,

od dziecka nauczeni posługiwać się technicznemi udoskonaleniami, elektrycznością, motorem czy parą; bez trudu wbiegamy na najwyższe piętra domów, nie zwracając uwagi, że kroczymy po klatkach zawieszonych w przestrzeni. Nigdy nam nie przychodzi na myśl, iż dany przedmiot trzymany w ręku, może nagle rozpętać ujarzmioną moc, a dany krok — być ostatnim. Przyzwyczailiśmy się ufać urządzeniom izolacyjnym, gwarantującym bezpieczeństwo. Żyjemy latami, choć każdy dzień, to pląsanie na linie. Zdumiewającym jest ten spokój — jeśli popatrzeć na to okiem refleksji.

I tylko czasem... wśród monotonji codziennego życia, nagle odezwie się krzyk rozpaczy człowieka, któremu śmierć zajrzała w oczy. Choć uregulowano ruch uliczny, przepisy policji najdokładniej nim kierują a instynkt ślepo wskazuje utartą drogę — ktoś nagle postawił fałszywy krok. Jeden krok tylko. Zamiast wyminąć we właściwym kierunku, stąpił nieszczęśliwy na jezdnię w chwili, gdy przejeżdżał tramwaj. Szofer, kierujący automobilem nie wstrzymał na czas wozu. Gdzieindziej znów dotknięto zerwanego przewodu elektrycznego...

Współczesna cywilizacja wraz z wynalazkami tak unormowała życie zbiorowe, iż obok utartej ścieżki przepaść się mieści — więc jeden fałszywy krok wystarczy.

W wielkich miastach wszystko dziać się musi szematycznie, iść po wytkniętej koleji. Ekonomja przestrzeni nie pozwala na marnowanie miejsca, pozostawianie bocznych dróżek obok jednej, wskazanej. Po niej kroczy się swobodnie; zbaczającego pochwycą i zdruzgocą nielitościwe koła.

Niemniej groźnem jest zepsucie się choć jednej śrubki w rozpędzonej machinie. Wyładowanie siły działa jak powódź i huragan.

Przewidując utajoną grozę współczesnego życia, znalazła się grupa ludzi, którzy utworzyli strażnicę, czujną na każde wołanie nieszczęścia. Pogotowie ratunkowe. Tętno miasta ani na chwilę nie ustaje w pędzie — i oni też nie znają spoczynku nawet godziny na dobę; spieszą zawsze z pomocą w razie alarmu. Szybcy, jak szybkim i gorączkowym jest czas dzisiejszy, pierwsi zjawiają się na miejscu katastrofy. Ta, ofiarnością, pracą i dobrą wolą ludzi chętnych działająca instytucja, powstała jako naturalny odruch humanitarny, przeciw złu, któremu na imię: ,,miasto XX wieku".

Miasto — siedlisko epidemji.

Miasto — widownia wielkich katastrof budowlanych i pożarów.

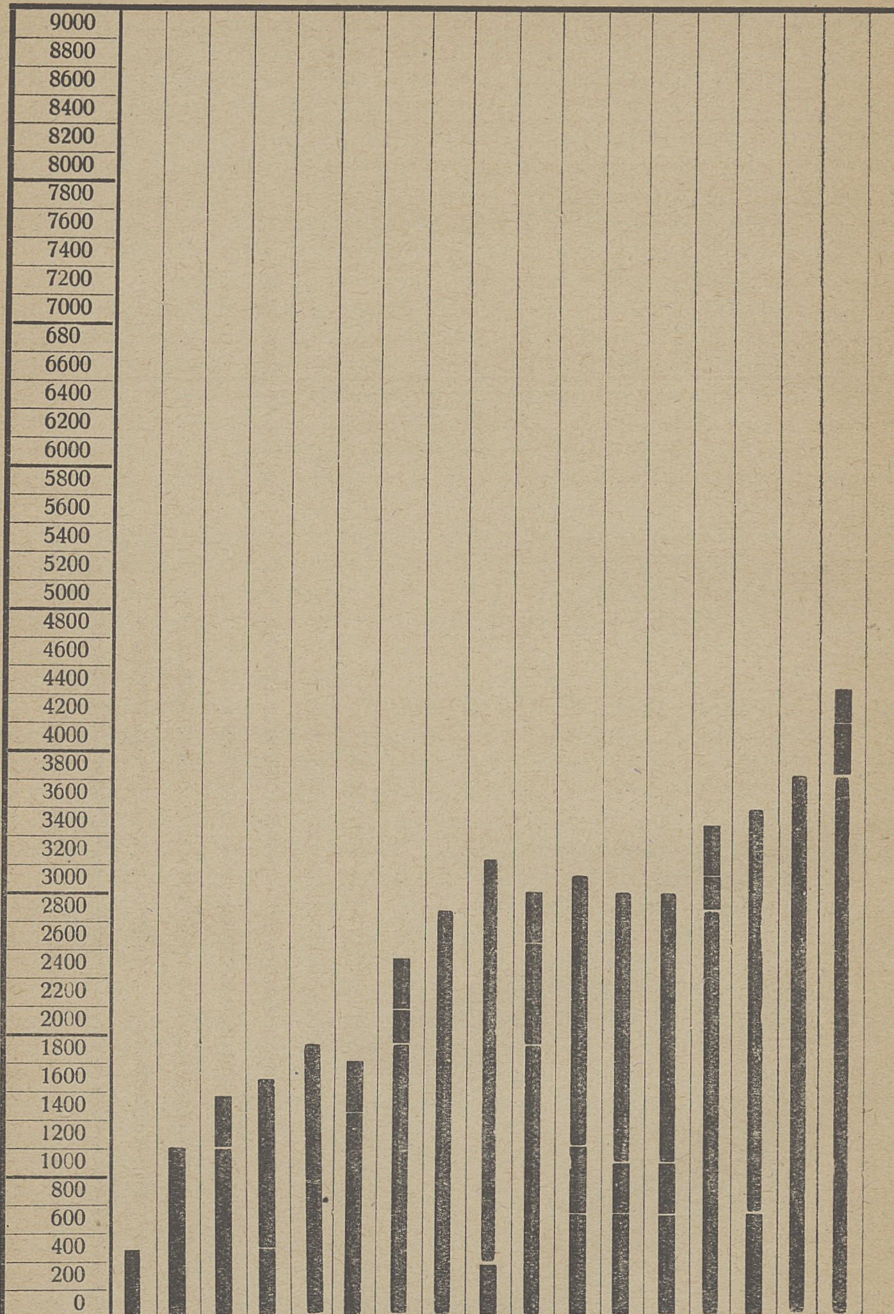
Miasto — zapełnione fabrykami, popędzanemi machinami — największym sługą człowieka i wrogiem.

Miasto — siedziba setek tysięcy ludzi i ludzkich namiętności i zbrodni.

Wielkie miasto — gdzie śmierć pędzi ulicami z pośpiechem automobilu i czaji się za każdym węgłem w oślepiającym blasku lamp elektrycznych.

S. F.

KRAKOWSKIE OCHOTNICZE

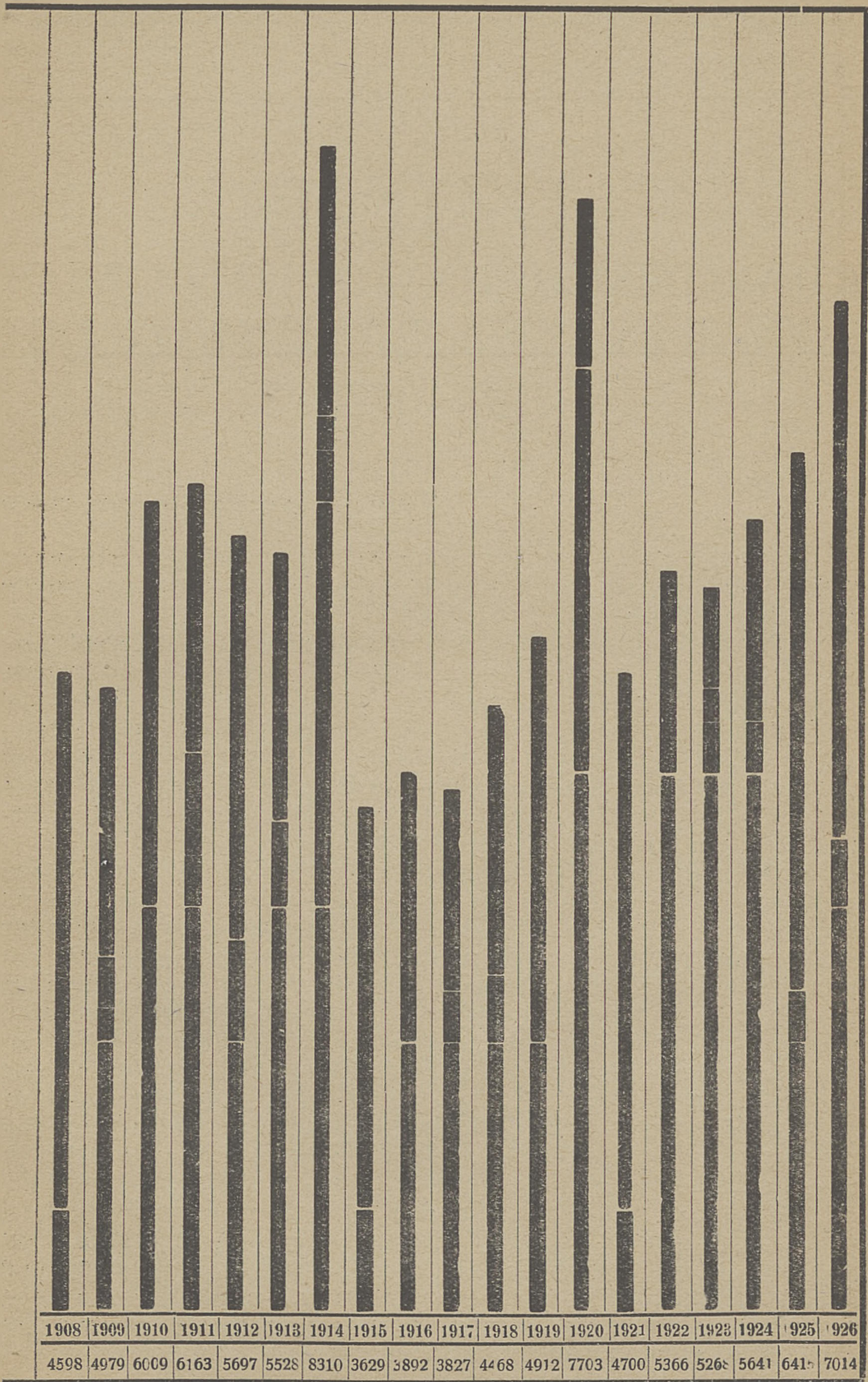

Rok:	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907
Suma wypadków	496	1352	1709	1770	1987	1937	2467	2878	3253	2991	3152	3100	3109	34[illegible]7	3512	3884	4547

SKALA:
1 kratka = 200 wypadków.

ILOŚĆ WYPADKÓW

TOWARZYSTWO RATUNKOWE

W LATACH 1891—1926. włącznie.

DZIEJE
KRAKOWSKIEGO OCHOTNICZEGO TOWARZYSTWA RATUNKOWEGO
1891—1926.

MIECZYSŁAW GÓRKA.

Na pamiątkę 35-letniego istnienia napisane.

Godną uwagi i bliższego zastanowienia rzeczą, jest fakt powstawania i stopniowego organizowania się instytucji, służących istotnym celom humanitarnym.

Od czasu pojawienia się życia organicznego na ziemi, gwałt i podstęp zapanowały na niej powszechnie. Zjawisko to zaobserwowane i uznane zostało przez najrozmaitszych przyrodników i myślicieli, jako coś naturalnego, koniecznego w swym przejawie, jako tak zwane — prawo walki o byt. Istoty myślące, ludzie, podlegają również temu prawu przyrody, a chociaż od najdawniejszych czasów starano się je złagodzić, uczynić egzystencję znośniejszą dla upośledzonych i słabych, jednak postęp w tym kierunku był nieznaczny. — Starożytny Egipcjanin, starający się wszelkimi środkami uświetnić i utrwalić pobyt swój na ziemi, oddający cześć niemal boską faraonom i kapłanom, wznoszący piramidy dla nędznych zmarłych ciał — nie uczynił nic zgoła dla ochrony życia swego, przed czyhającym nań co dnia przypadkiem. — Ogromna kultura Greków, wyrosła z niezmiernej czci dla życia i jego harmonijnych przejawów — dała nam sztukę klasyczną i stworzyła podwaliny nauki, zrobiła życie cennem, a nie zabezpieczyła go przed miażdżącą dłonią losu. Prawdopodobnie właśnie owo pojęcie „losu“ i zbyt naiwne, dziecięce umiłowanie pełni życia, było tego przyczyną. — Imperjum rzymskie, zajęte zdobywaniem świata, używaniem życia i sztuką utrzymywania mocą prawa i miecza skarbów raz zdobytych — nie wiele zdziałało w kierunku zabezpieczenia zdrowia jednostki.

Dopiero w początkach chrześcijaństwa zakony i poszczególni ludzie, przejęci nauką Chrystusa, starają się ideę miłości bliźniego w czyn zamienić. Przypowieść „o miłosiernym Samarytaninie“, jest odtąd bodźcem do wszelkich altruistycznych porywów w kierunku niesienia pomocy nędzarzom i chorym. — Powstają najrozmaitsze zakony, stowarzyszenia braci samarytańskich i sióstr miłosierdzia.

Instytucje analogiczne dzisiejszym stacjom doraźnej pomocy, napotykamy poraz pierwszy dopiero w XI wieku, gdy w Anglji powstało stowarzyszenie niesienia pomocy pielgrzymom, udającym się do Ziemi Świętej. Po kilku wiekach, bo w roku 1767 założono w Antwerpji towarzystwo, mające na celu niesienie pierwszej pomocy w nagłych nieszczęśliwych wypadkach. — A w parę lat później powstały też podobne towarzystwa w Hamburgu oraz w Paryżu.

We Wiedniu początki ratownictwa spotykamy już za czasów panowania Marji Teresy. Dekret królewski z dnia 1 lipca 1769 r. poleca szerzyć wiadomości, tyczące przywracania do życia utopionych i uduszonych a dla zachęty, niosącym taką pomoc — wyznacza nagrodę w kwocie 25 guldenów austrjackich.

W roku 1803 założono w Wiedniu pierwszy dom ratunkowy, następnie utrzymywany przez miasto. — W niedługim czasie tworzą się posterunki niesienia pomocy, przy oddziałach chirurgicznych, a liczba ich wzrasta do 44, które w roku 1870 zostały zamienione na stacje ratunkowe. — Rozwój jednakże tych instytycji odbywa się nadzwyczaj powoli i z przerwami. — W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej pierwsza stacja ratunkowa powstaje w roku 1868. — Do podobnych urządzeń trzeba zaliczyć też Towarzystwo ambulansowe św. Jana z roku 1878 w Londynie i Sanitär-Verein z r. 1881 w Kiloni.

Pierwszem jednak właściwem Towarzystwem Ratunkowem, odpowiadającem w całem tego słowa znaczeniu swoim celom, wyposażonem we wszelakie urządzenia, potrzebne do wzorowego spełniania zadania było t. zw. „Freiwillige Rettungsgesellschaft“ w Wiedniu, założone w roku 1883. — Inicjatorem tego wiedeńskiego towarzystwa był Dr. Jaromir Mundy, człowiek wielkiego serca i umysłu. Ponieważ na wzór wiedeńskiego zakładano później w różnych miejscowościach podobne stacje ratunkowe (z tego w Polsce: w Krakowie, Warszawie i Lwowie), nie od rzeczy będzie, gdy pokrótce przedstawię dzieje powstania pogotowia w Wiedniu.

W grudniu 1881 roku mieszkańcy Wiednia byli świadkami strasznego pożaru Ring-teatru, który spłonął podczas przedstawienia. — Niejedno życie ludzkie padło wówczas ofiarą płomieni, wielka ilość rannych, oparzonych i pokaleczonych, spoczywała na mrozie, na bruku ulicznym, daremnie oczekując pomocy. — Dr. Mundy głęboko wzruszony tą straszną katastrofą i ogromem cierpień ludzkich, na drugi zaraz dzień po pożarze przystąpił do stworzenia instytucji, któraby była w stanie zabezpieczyć wiedeńczyków przed podobnego rodzaju smutnemi następstwami katastrof. — Hr. Jan Wilczek, znany filantrop i obywatel wiedeński, udzielił Dr. Mundy‘emu poparcia i zajął się też tą sprawą tak gorliwie, że po zatwierdzeniu statutów przez rząd i usunięciu szeregu mniejszych i większych przeszkód, dnia 1 maja 1883 r. pogotowie ratunkowe wiedeńskie zaczęło prawidłowo funkcjonować.

Przechodząc teraz do spraw, związanych z ratownictwem na ziemiach polskich, zaznaczyć trzeba, że prawidłowa organizacja doraźnej pomocy lekarskiej w nagłych wypadkach była i jest wogóle troską najlepszych polskich umysłów i serc gorąco miłujących bliźnich. — Troska, by nikt, kogo los ciężki dotknie, napróżno i beznadziejnie nie wyczekiwał pomocy, jest obowiązkiem wszystkich, kto czuje i myśli.

Niepodobną jest jednak rzeczą objąć całego kraju siecią stacji ratunkowych z braku środków pieniężnych, które dzisiaj są na różne inne cele potrzebniejsze.

Na ziemiach polskich tylko Kraków, Warszawa, Lwów, Łódź, Poznań, Wilno, Bielsko, a przed dwoma laty Lublin, zdobyły się na prowadzone prawidłowo stacje ratunkowe — a prawie wszystkie powstały dzięki prywatnej inicjatywie.

W pozostałych miastach i miasteczkach podobnej organizacji brak zupełnie, a rolę pogotowia ratunkowego spełniają bądźto szpitale, bądź też Kasy Chorych.

W krajach zachodnich istnieją od dawna specjalne towarzystwa samarytańskie, które przygotowują dzielnych ratowników, — u nas w tym kierunku właściwie nic jeszcze nie zdziałano. — Powstały coprawda w Krakowie w roku 1913 kursa samarytańskie, prowadzone przez Dr. Słoneckiego, które jednak po paru latach swego istnienia dla braku chętnych do podobnej pracy, rozwiązały się.

Najstarszem, pierwszem na polskich ziemiach, Pogotowiem Ratunkowem jest krakowskie, które 10 dni temu rozpoczęło 37 rok swego istnienia.

Ponieważ w Wiedniu istniało już od roku 1883 Pogotowie Ratunkowe, zwrócono się tam z prośbą o informacje, wzory i pomoc. Pomoc ta okazała się nadspodziewaną. W imieniu wiedeńskiego pogotowia ratunkowego Hr. Wilczek i Bar. Dr. Mundy zajęli się pobudzeniem do życia krakowskiego towarzystwa ratunkowego. Wspaniałomyślnie ofiarowali pierwsze urządzenie, karetkę oraz przybory ratunkowe. Młodzież wydziału lekarskiego bardzo chętnie i bezinteresownie oświadczyła chęć do pracy, rada miejska na wniosek radcy miejskiego Prof. Dr. Obulińskiego, zgodziła się na utrzymanie strażnicy ratunkowej i udzieliła przytułku w budynku straży pożarnej. — Służbę ratunkową obowiązali się pełnić słuchacze wyższych lat wydziału lekarskiego, a zgłosiło się na pierwszą wieść o założeniu strażnicy ratunkowej 160 ochotników.

Dnia 6 czerwca 1891 roku wyjechał pierwszy raz wóz ratunkowy na ulice Krakowa, spiesząc z pomocą dotkniętym nieszczęściem.

I z dniem tym rozpoczęłoPogotowie swą niestrudzoną działalność, gotowe na każde wezwanie, czy to w dzień czy w nocy spiesząc z pomocą, gdzie tego zaszła potrzeba: opatrzyć rannego, ratować nieszczęśliwego, który się targnął na swe życie lub uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, i to bez względu czy to pan możny, czy robotnik, czy bezdomny żebrak.

Zdawaćby się mogło, że społeczeństwo świadome celów pogotowia, ochotnie pospieszy z pomocą i poprze wzniosłe zamierzenia. — Niestety pierwsze ćwierć wieku istnienia Pogotowia, to tylko jedna troska o grosz, o fundusze, troska o to, by z braku pieniędzy nie dać zginąć Towarzystwu, mającemu tak piękny i szlachetny cel, jakim jest udzielanie pomocy dotkniętym przypadkowem nieszczęściem.

Nie mając żadnych stałych dochodów, tylko dzięki zapomogom Rady Miejskiej, darom i legatom różnych wielkodusznych osób, Pogotowie wiodło dość mizernie swój żywot, a że było potrzebnem, to najlepszym dowodem są cyfry, wykazujące ilu ludziom udzieliło pomocy.

Przeglądając, rok za rokiem, sprawozdania i statystyki Pogotowia krakowskiego, widzimy stale zwiększającą się cyfrę interwencji po-

gotowia, która wybitnie wzrosła w roku 1910, a na ten znaczny przyrost roczny wypadków (bo przeszło o tysiąc), wpłynęło w pierwszym rzędzie powstanie Wielkiego Krakowa, przez przyłączenie do miasta gmin podmiejskich, dalej nie bez znacznego wpływu na ilość interwencji pogotowia pozostawały także lipcowe uroczystości grunwaldzkie i połączony z niemi wielki napływ do Krakowa osób z różnych stron w miesiącach letnich.

Do roku 1911 t. j. przez lat 20 służbę pełnili wyłącznie starsi medycy, dopiero od lipca 1911 r., dzięki odpowiedniej subwencji gminy m. Krakowa, pełni stale w dzień i w nocy służbę jeden lekarz dyplomowany i dwóch rygorozantów medycyny.

Jak potrzebnem było Pogotowie wskazywały liczne fakta, a szczególniej okazało się to 13 marca 1912 r. podczas katastrofy kolejowej w Trzebini — kiedy to opatrzono i udzielono pomocy kilkudziesięciu osobom.

Bardzo powoli postępował rozwój Towarzystwa do roku 1914. Wybuch wojny zastał Pogotowie tak skromnie uposażone, że z trudnością mogło podołać wymogom chwili, podczas wielkiej katastrofy dziejowej. To też lata wojny były ogniową próbą wytrzymałości dla Pogotowia , które jednak szczęśliwie pokonało wszystkie niezwykle ciężkie przeciwności.

Zaraz w pierwszym roku wojny (1914) liczba interwencji wzrosła o przeszło 3 tysiące, w porównaniu z ubiegłym 1913 rokiem. Spowodował to bardzo wielki napływ rannych żołnierzy do Krakowa, których lekarze opatrywali i przewozili do szpitali; — zupełnie podobnie było w 6 lat później, w roku 1920 w czasie wojny z Rosją. Aż do roku 1917 posiadało Pogotowie tylko trzy konne karetki do wyjazdu, a dopiero w roku 1917 (w październiku) zakupiono pierwszy automobil sanitarny. Popularność Pogotowia wzrasta z roku na rok, a dowodem tego jednomyślna uchwała Rady Miejskiej z roku 1920 przyznająca Pogotowiu 5 proc. podatek od biletów wstępu do teatrów, kin, na zabawy i tp. co od tego dnia stanowi stały i główny dochód Pogotowia, a zarazem podstawę jego bytu.

Prawdziwy rozwój Pogotowia i postawienia tegoż na stopie europejskiej (a na naczelnem miejscu w Polsce) zaczął się od roku 1923 — kiedy to przedewszystkiem, dzięki bardzo życzliwemu stanowisku Gminy m. Krakowa, dzięki poparciu i niestrudzonym zabiegom wiceprezesa Tow. Dr.Schneidra, naczelnika straży pożarnej Obidowicza i naczelnego lekarza Pogotowia Dr. Zapałowicza, otrzymało Pogotowie 10 ubikacji w budynku straży pożarnej, oraz 4 garaże. Pokoje te następnie odpowiednio do swych celów zaadaptowano, umeblowano, a ambulatorjum urządzono według najnowszych wymogów medycyny. Kupiono pięć nowych automobili (3 sanitarne, 2 osobowe). W takim stanie, jak obecnie, zajmuje Krakowskie Pogotowie Ratunkowe pośród innych Towarzystw Ratunkowych w Europie jedno z pierwszych miejsc, a bezsprzecznie naczelne w Polsce, co stwierdzonem zostało na wystawie ratownictwa polskiego w Warszawie w r. 1924. Chlubnymi zgłoskami zapisało się Pogotowie na kartach historji m. Krakowa, w czasie pamiętnych wypadków 6 listopada 1923, kiedy to pierwszy raz karetki ratunkowe znalazły się pod gradem kul opatrując, udzielając pomocy i prze-

wożąc do szpitali przeszło stu-kilkudziesięciu rannych, tak wojskowych, jak i cywilnych.

Wszyscy zaś świeżo mamy w pamięci działalność Pogotowia po wybuchu prochowni w Witkowicach. W dniu tym lekarze Pogotowia opatrzyli około 300 rannych, zyskując sobie nietylko wdzięczność opatrzonych, ale i pełne uznanie tak wszystkich władz cywilnych i wojskowych — jak i obywateli Krakowa.

Jestem przekonany że dzisiaj po swej przeszło 36-letniej działalności stało się Krakowskie Towarzystwo Ratunkowe najpopularniejszą instytucją Krakowa — dodam, że nie tylko najpopularniejszą — ale najpotrzebniejszą — powiem nawet niezbędną, bez której obecnie trudno by sobie było wogóle życia w Krakowie wyobrazić.

W końcu podajemy parę liczb statystycznych z interwencji Pogotowia. I tak przez 35 lat swego istnienia udzieliło Pogotowie pomocy w 142.696 wypadkach, z tego najmniejsza liczba przypada na rok pierwszy 1891, bo tylko 496, a największa na rok 1914 (8310) i 1920 (7703).

Niechże więc sygnał trąbki Pogotowia, spieszącego z pomocą — który prawie co chwilę daje się słyszeć na różnych ulicach miasta, będzie przypomnieniem dla Obywateli m. Krakowa, że żadnego z nich nie powinno braknąć na liście członków tej tak pożytecznej instytucji.

Już w czasie drukowania Kalendarza kierownikiem Pogotowia Ratunkowego wybrany został na posiedzeniu wydziału Towarzystwa w dn. 6 grudnia 1927 roku Dr. Jerzy Drozdowski.

Sprawozdanie T-wa Ratunkowego
za rok 1926/7.

Rok sprawozdawczy 1926 t. j. 36-ty istnienia Towarzystwa Ratunkowego był prawie cały poświęcony nieustającej pracy w kierunku spłaty długów, zaciągniętych na zakup wozów sanitarnych w gminie Miasta Krakowa, jakoteż długów powstałych z konieczności prowadzenia stacji ratunkowej bardzo skromnemi funduszami, z powodu uszczuplenia dochodów spłatą pokaźnej sumy 36.000 zł., którą zapłacono automobile sanitarne.

Zamówiono również w jednej z krakowskich firm pięć kufrów wypadkowych, których wzory, po przeglądnięciu kilkunastu ofert, przysłanych z zagranicy, wykonano we własnym zarządzie.

Na posiedzeniach Wydziału obradowano kilkakrotnie nad budową własnego gmachu, jednak z powodu ciężkich obecnych stosunków finansowych i kolosalnego wzrostu cen za materjały budowlane i robociznę, sprawę tę odłożono na później, gdy się stosunki poprawią.

Należy tutaj zanotować projekt Kierownika Pogotowia Dr. Zapałowicza, który został przedłożony na jednem z posiedzeń Wydziału, a mianowicie zebranie funduszów na zakupno samolotu sanitarnego. Ponieważ jednak zakupienie 2 nowych automobili sanitarnych jest obecnie dla Pogotowia znacznie więcej ważą sprawą, dlatego sprawę aeroplanu odłożono na później.

Na kilku posiedzeniach, na których byli obecni zaproszeni fachowcy, przeglądano różne modele automobili sanitarnych, których typ odpowiadałby najlepiej dla naszych dróg, a zarazem był najwygodniejszy dla chorych. Wybrano markę francuską ,,Citroen" i zamówiono dwie sanitarki.

Celem przysporzenia funduszów Pogotowia, urzeczywistnił Dr. Zapałowicz swój plan zbierania dobrowolnych datków we wszystkich kasach kolejowych Dyrekcji Krakowskiej. Dzięki życzliwemu stanowisku Prezesa Dyrekcji Kolei JWPana Barwicza, rozpoczęto w dniu 1 lipca 1926 r. sprzedawać bloczki na dochód Pogotowia we wszystkich kasach kolejowych Dyrekcji Krakowskiej.

Akcja pozyskania większej ilości członków dla Towarzystwa, mimo, że była prowadzona bardzo energicznie, dała wyniki znikome.

Na tem miejscu Wydział składa jak najserdeczniejsze podziękowanie całej Prasie Krakowskiej, która zupełnie bezinteresownie popierała we wszystkich wypadkach sprawy pogotowia, jak również JWielmożnym Panom Wiceprezydentom miasta. Województwu, Izbie Skar-

bowej i WWnym Panom Urzędnikom Miejskim Izby Obrachunkowej za jak najrychlejsze załatwianie spraw Pogotowia.

Kończąc musimy zaznaczyć, że rok 192 był jednym z cięższych dla naszego Towarzystwa, tak ze względu na przesilenie gospodarcze, jak i również z powodu załamania się ofiarności szerszych mas publiczności.

Ustępujący Wydział pozostawiając finanse uporządkowane, życzy nowo wybranemu Wydziałowi szczęścia i dalszej owocnej pracy dla dobra Towarzystwa.

Za Wydział:

Mieczysław Górka m. p.
sekretarz.

Jan Krzyżanowski m. p.
prezes.

Skład nowego Wydziału,

który został wybrany na Walnem Zgromadzeniu dnia 26 czerwca 1927.

Prezes:
Dyrektor Jan Krzyżanowski,

Wiceprezes:
Dr. Ryszard Kunicki,

Skarbnik:
Dyrektor Witold Sobolewski

Zastępca skarbnika:
Franciszek Kostecki,

Sekretarz:
Mieczysław Górka.

Wydział:

1. Dr. Mieczysław Bernacki
2. Inż. Drozdowski Zygmunt
3. Prym. Dr. Tadeusz Dybowski
4. Heuberger Wilhelm
5. Poseł Holeksa Karol
6. Ks. Prepozyt Masny Jan
7. Naczelnik Obidowicz Jan
8. Fizyk Dr. Owsiński Józef
9. Inż. Polaczek Tadeusz
10. Pułk. Dr. Piotrowski Tadeusz
11. Wójcikiewicz Stanisław
12. Dyrektor Żychowicz Władysł.

Komisja rewizyjna:

1. Radca Hessel Roman
2. Radca Łempicki Stefan
3. Sekretarz Ostrowski Stefan

Lekarze:

Dr. Biernacki Henryk,
„ Drozdowski Jerzy, gospodarz Stacji,
„ Knoreck Jan,
„ Michalski Wiktor,
„ Papee Adam,
„ Siedlecki Feliks,
„ Szubert Eustachy,
„ Trzebicky Rudolf

Tabor Pogotowia Ra-Ratunkowego:

Automobile:

1) „Berliet“ sanit. HP. 12/16
2) „ „ 12/16
Dwa auta sanitarne „Citroen“ 12/16,
4) „Dodge“ HP. 40,
5) 4 par noszy
6) 1 lektyka na kołach
7) 6 kufrów sanitarnych

Członkowie Towarzystwa:

Honorowi:

Dr. Arnold Bannet
Prof. Dr. Aleksander Bosowski †
Prof. Dr. Stanisław Braun †
Dr. Jan Buszek, fizyk miasta Krakowa †
Wincenty Eminowicz, nacz straży pożarnej †
Bar. Dr. Jaromir Mundy †
Prof. Dr. Alfred Obaliński †
Dr. Wilhelm Słapa †
Dr. Michał Śliwiński †
Prof. Dr. Rudolf Trzebicky †
Hr. Jan Wilczek †
Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz †
Prof. Dr. Aleksander Rosner
Dr. Ludwik Schneider
Dyr. Edward Fischer
Prez. Jan Kanty Federowicz †
Prezydent Karol Rolle
Vice-prez. Inż. Józef Sare
Doc. Dr. Tomasz Janiszewski
Pos. Dr. Emil Bobrowski
Stanisław Goldmann
Dr. Tadeusz Piotrowski, ppułk.
Dr. Stanisław Styczeń
Nadradca Józef Warczewski
Arch. Stanisław Krzyżanowski
Dyr. Jan Krzyżanowski
Dr. Stanisław Lizak
Dyr. Wacław Anczyc
Dr. Kazimierz Habicht
Major Władysław Damski
Dr. Władysław Zapałowicz, nacz. lekarz Pog. Rat.
Wiedeńskie Ochotn. Tow. Rat.
Amerykański Czerwony Krzyż
Jan Albert Chesley, lek. pułk., Ameryka
Walter C. Bailey, pułk., Ameryka
Tomasz Butkiewicz, adwokat Ameryka
Inż. Bruce M. Mahler, Ameryka
Stanisław Fijałek.

Założyciele:

Arcybractwo Miłosierdzia
Automotor S. A.
Bannet Regina
Bannet Dr. Arnold
Hr. Baworowski Jerzy
Bank Kupiectwa Polskiego
Bannetowa Teofila
Bank Komercjalny
Burtan Stanisław i Ska
Bank Wschodni
Bank Wiedeński Związkowy
Bank Ziemski Kredytowy
Cyankiewicz Józef
Dyrekcja Kolei Państwowych
Drukarnia Narodowa
Eistreicherowa Elżbieta
Fabryka sody amoniakalnej
Fabryka maszyn rolniczych „Odlew“
Dyr. Fischer Ferdynand
Finder Salomon, magister
„Fanto“ S. A.
Fabryka „Portland“ cementu
Magistrat miasta Krakowa
Goldmann Stanisław
„Głos Narodu“
Grobler Alojzy
Groblerowa Róża
C. Hartwig T. A.
Jerzmanowska Anna
Dr. Kraus Juljan

Kalecki Eugenjusz
Klasztor OO. Redemptorystów
Krajewski Władysław
Krakowska Kasa Oszczędności
Kolej Północna
Krakowska Spółka Tramwajowa
Lubański Stefan
Liban i Ehrenpreis
Macharski Franciszek
Marcinkowski Włodzimierz
Dr. Macharski Leopold
Prof. Dr. Neuser †
Oświęcimski Tadeusz
„Polski Glob"
Hr. Potocki Andrzej
Polskie Towarzystwo Handlowe S. A.
Piasecki Adam
Perlberger et Schenker
Prof. Dr. Rutkowski Maksym.
Prezydent Rolle Karol
Szulisławski Romuald
Schneider Edward
Sponer Franciszek
Sejm Krajowy b. Galicji
Szostak Józef
Inż Sokolnicki
Siemiańska Helena
Spółka Fakturowa
Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń
Prof. Dr. Wicherkiewicz Bolesław †
„Wawel" S. A.
Zachaczewska Irena

Dożywotni:

Dr. Boziewicz Marjan
Drozdowski Józef
Dropiowski I. M.
Francmann Zygmunt
Dyr. Filippi Tadeusz
Dr. Hładij Michał
Kinzi Henryk
Lobbe Bolesław
Markus Jakób
Orzechowski Bronisław
Ost Aleksander
Dr. Przeworski Mieczysław
Dr. Reifer Tadeusz
Stankiewicz Franciszek
Dr. Syrop Jakób
Dr. Schneider Ludwik
Szneidrowa Marja
Ks. Staich Władysław
Tyrkowski Stanisław
Wentzel Jan
Winiarz Tadeusz
Inż. Wildstosser Michał
Wachtel Henryk
Wielawska Irena
Wielawska Zofja

Czynni:

Regina Aleksandrowicz, Basztowa 11.
Altesse-Wisła, Długa 17.
Dawid Adler, Kołłątaja 2.
Dr. Eugenjusz Artwiński, Radziwiłłowska 9.
Tadeusz Armatowicz, Rynek Główny 17.
Aprowizacja miast, Rynek Gł. 34.
Leon Adler, Straszewskiego 25.
Wacław Anczyc, Studencka 15.
Auto—Szawe, Pl. Szczepański 8.
Jan Awyga, Lubicz 5.
Rafał Auerbach, Dietlowska 43.
Zygmunt Blonder, Siemiradzkiego 35.
Dr. Klem. Bąkowski, św. Jana 12.
Władysław Boloński, św. Anny 3.
Hel. Burzanowska, Batorego 25.
Dr. Karol Brudzewski, Florjańska 40.
Br. Rog. Battaglia, Dunajewskiego 11.
Dr. Emil Bobrowski, Karmelicka 8.
E. Bujański, Dunajewskiego 2.
Dr. Maksymiljan Blasberg, Starowiślna 18.
Inż. Jan Biasion, Tenczyńska 2.
Ludwik Bibulski, Filipa 3.
Maks Berger i Syn Przemysłowa 2 (Podgórze).
Berger i Hoffman, św. Anny 3.
Bonarka Zakł. Ceram., Długa 1.
Dr. Leopold Bader, Pl. Dominikański 2.

Aniela Ponińska, Basztowa 10.
Stanisław Pec, Rynek Gł. 34.
Powsz. Tow. Elektr., Dunajewskiego 3.
Dr. Leon Pisek, Grodzka 60.
Henryk Paar, Pl. Dominikański 7.
Dr. S. Podobiński, Krasińskiego 23.
Dyr. Peszkowski, Marka 2.
Przemysł Tow Żel.. Romanowicza 7 (Podgórze).
Edmund Poniński, Baszowa 10.
Dr. Maks. Rutkowski, Basztowa 6
Dr. M. Racławicki, Długa 74.
„Royal“, Florjańska 17.
Rząca i Chmurski, Gertrudy 4.
Arnold Reifer, Grodzka 33.
Repr. Browaru Götza, Św. Jan 5.
Inż. Maurycy Rappaport, Karmelicka 35.
Dr. Jan Bobel, Kopernika 7.
Rada Wyzn. Gm. izraelickiej, Krakowska 45.
Restauracja Józefa, Lubicz 19.
Restauracja Lubelski, Dworzec kolejowy.
Rożnowski, Pędzichów 4.
Rada powiatowa, Pijarska 1.
Rydel apt., Retoryka 1.
Bernard Ratz, A. Potockiego 3.
Hugo Ripper, Rynek Gł. 17.
Reim i Sp., Rynek Gł. 37.
Franc. Rehman, Sebastjana 33.
Stanisł. Rąb, Sławkowska 4.
Antoni Rothe, Sławkowska 20.
„Ruch“ księg. kol. Szczepańska 9.
Rybakiewicz, Długa 52.
Henryk Rozwadowski, Czarnowiejska 89.
Adolf Rose, Sienna 2.
Wilhelm Reiner, Librowszczyzna 5.
Dr. A. Rosenzweig, Grodzka 6.
Dr. Aleks. Rolanowski, Lubicz 26.
Karol Rostawiecki, Elektrownia miejska.
Jakób Sonne, Św. Anny 1.
Secesja, Św. Anny 2.
Bronisł. Stasicki, Basztowa 6.
J. Steinberg, Dajwór 14.
Hiel Spiegel, Dietlowska 27.
A. Silberzeig, Długa 3.
Leon Schleichkorn, Długa 15.
Julja Siekierska, Florjańska 30.
Dr. Ignacy Schenker, Gertrudy 16
Jakób Schöngut, Gertrudy 24.
Stowarzyszenie Kupców, Grodzka 43.
Siemiens Spka, Grodzka 58.
Dr. Dawid Süsskind, Grodzka 69.
Spójnia budowlana, Mikołajska 6
„Stok“, Mikołajska 6.
Stow. św. Zyty, Mikołajska 30.
Schenker i Ska, Pańska 9.
Feliks Stater, Rynek Gł. 8.
Leon Steigler, Rynek Gł. 14.
Henryk Schenker, Rynek Gł. 15.
Inż. Antoni Schimitzek, Rynek Gł. 17.
Jakób Sonne „Pol. Lloyd“, Rynek Gł. 27.
Helena Smolarska, Szewska 9.
Marja Skirmuntowa, Wygoda 5.
Sawczyński, Zyblikiewicza 6.
Stowarzyszenie Ręk. i Rzemieśl. Podgórze Rynek.
Witold Sobolewski, Podgórze, Salinarna 25.
Michał Suder, Pl. Dominikański 7
Franc. Suder, Pl. Dominikański 7
Wiktor Strakorz, Topolowa 6.
Henoch Seidenfrau, Starowiślna 17.
Dr. Alfred Szołayski, Jagiellońska 11.
Dr. Szymanowicz, Karmelicka 27
Romuald Szulisławski, Krowoderska 39.
Szymczakowski, Mogilska 45.
Leopold Schächtel, Bracka 12.
Filipina Schmidlowa, Starowiślna 4.
Zygmunt Stocki, Bracka 2.
Inż. Jan Schmidt, Felicjanek 5.
Dr. Schreiber, Florjańska 32.
Adam Skupiński, Łobzowska 9.
Arnold Steiner, Dietlowska 97.
Szymon Szudmak, Mikołajska 4.
Jan Sidor, Krakowska 46.

Ks. Kazimierz Lubomirski, Św. Jana 15.
Dr. Bernard Langrod, Karmelicka 9.
„Lemierz“ fabryka maszyn, Krowoderska 62.
Izabela Leonowa, Madalińskiego 4.
Dr. Zygmunt Lisocki, Mikołajska 32.
Linoleum i ceraty, Rynek Gł. 9.
Józef Leiblowicz, Rynek Gł. 11.
Lenert, Sławkowska 6.
Ferdynand Liebling, Starowiślna 32.
Marjan Lanc, Straszewskiego 28.
Lax i Syn, Zwierzyniecka 6.
Józef Landa, Żółkiewskiego 14.
Zygm. Launer, Zwierzyniecka 18.
Dr. Minder, Św. Anny 4.
Mendelsohn, sped, Pl. Dominikański 1.
Józef Massar, Florjańska 15.
Dawid Mayer, Florjańska 31.
Ks. J. Masny, ul. św. Anny.
Dr. Izydor Minder, Gołębia 3.
Eugenjusz Matula, Helzlów 17.
Młp. Zw. Mleczarski, Jabłonowskich 19.
Dr. Ludwik Midowicz, Św. Jana 18.
Wład. Michoński, Karmelicka 9.
Bolesł. Masłowski, Mikołajska 4.
Maurizio, Rynek Gł. 38.
Dyr. Alfred Marcinkowski, Wiślna 9.
Leon Miciński, Grodzka 2.
Münnichowa, Karmelicka 36.
Dr. Tad. Miksiewicz, Długa 33
Franciszek Mania, kiosk, Róg Straszewskiego.
Józef Miętka, Stroma 4.
Archit. Mączyński, Mikołajska 6.
Antoni Nunberg, Florjańska 2.
Prof. Dr. Juljan Nowak, Łęczycka 2.
Edward Norek, apt. Rynek Gł. 13
Zofja Norkowa, Sławkowska 25.
Prof. Dr. Józef Nitsch, Smoleńsk 35.
Prof. Dr. Nowak, Wyspiańskiego 4.
Jan Nowicki, Wolska 34.
Wanda Nowakowska, Bracka 12.
Neudrowski Ludwik, pl. Dominikański 7.
Janusz Niedziałkowski, Senatorska.
F-a A. Nussbaum, Dietlowska 45.
„Orjent“ Zakł. Handl. Przemysł. Florjańska 28.
Dr. Józef Owsiński, Gertrudy 2.
„Orzeł“ Tow. Ubez. Gertrudy 24.
Oświęcimski apt., Grodzka 22.
Archit. Odrzywolski, Karmelicka 35.
„Oszczędność“, Pl. Matejki 6.
Oremus, Rakowicka 15.
„Ognisko“ Drukarze, Rynek Gł. 11.
Kaz. Ogorzały, Szczepańska 11.
Dr. Oberländer, Wolska 8.
Ostaszewscy, Wolska 24.
Władysł. Pogonowski, Długa 27.
Polhan, Florjańska 4.
Leon Piątkowski, Florjańska 21.
Dr. Henryk Pachoński, Garbarska 13.
Perlberger i Szenker, Grdzka 48.
Stan. Petrow, Grzegórzecka 7.
Powszechne Tow. Konf. Marka 35.
Henryk Ptak, Mikołajska 10.
Polski Bank Przem., Mikołajska 32.
Dr. Antoni Pachoński, Potockiego 4.
Dr. Stan. Poźniak, Potockiego 13.
Marja Praus, Rynek Gł. 7.
Porębski i Zimler, Rynek Gł. 8.
Stefan Porębski, Rynek Gł. 32.
Powszechny Bank Związk. Rynek Gł. 34.
Pleszowski, Rynek Mały 2.
Pawłowski, Szewska 27.
Dr. J. Prochowski, Szpitalna 4.
Stefan Polański, Wielopole 15.
Inż Antoni Piasecki, Wrocławska 17.
Błażej Pytel, Pl. WW. Święt. 9.

O. Pijarów Koll. Rakowice.
M. Polaski, Mikołajska 32.
Grünhauser, Szewska 2.
Herman Gutmann, Dunajewskiego 6.
Stanisław Goldmann, Szewska 17
Dr. Wilhelm Goldblatt, Grodzka 15.
Dr. Goldwasser, Zielona 7.
Hofner i Berger, św. Anny 3.
Hotel pod „Różą", Florjańska 14.
Hotel Polski, Bolesław Kleinowski, Florjańska 42.
Holzer Dom Bankowy, Gertrudy 11.
„Herold" Małop. cynkownia, Gertrudy 13.
Szymon Haber, Grodzka 42.
Ozjasz Herbst, Kazimierza Wielkiego 82.
Hofherr-Schranst, Krótka 1.
Hotel Francuski, Pijarska 8.
Hartwig T. A., Rynek Gł. 46.
Adolf Haber u Rippera, Rynek Gł. 17.
Huta żelazna, Rynek Gł. 17.
Antoni Hawełka, Rynek Gł. 34.
Hotel Saski, Sławkowska 3.
Stefan Herschtal, Szlak 20.
Hotel „Pollera", Szpitalna 30.
Marja Hołowaczówna, Firma Hawełka.
Zygmunt Hoffman, Zyblikiewicza 12.
Izba Stow. Ręk. i Przem., Andrz. Potockiego 11.
Iglicki Stefan, Sławkowska 10.
„Industria", Kapucyńska 7.
Karol Jarosz, Florjańska 35.
Robert Jahoda, Gołębia 4.
Jelonek i Sp., Pawia 5.
Michał Jaźwiecki, Rajska 10.
M. Jawornicki, Rynek Gł. 44.
Jakubowski, Rynek, Sukiennice.
Dr. Jankowski, Szewska 22.
Irena Kowalska, Długa 11 a.
Kaden S. A., Dunajewskiego 7.
J. K. Kurdziewicz, Grodzka 7.
Kamieniołomy miast Młp., Grodzka 40.
Krakowskie Stow. Kupców. Grodzka 43.
Edward Krzymuski, Jabłonowskich 9.
Dr. Ryszard Kunicki, Karmelicka 16.
Koziański, Karmelicka 8.
Wojewoda Kowalikowski, Karmelicka 27.
Eljasz Kanarek, Karmelicka 100.
Edw. Kapliński, Karmelicka 35.
Samuel Kleiner, Kochanowskiego 10.
Marcin Kusionowicz, Plac Marjacki 2.
Ludwik Knapiński, Mikołajska 7.
Władysław Klimek, Mogilska 45.
Inż. Krzyżanowski, Pijarska 5.
Kaplicki, A. Potockiego 2.
Ks. Ludwik Kasprzyk, A. Potockiego 11.
Karmelici Bosi, Rakowicka 18.
Bronisława Koneczna, Rynek Gł. 15.
Zdzisław Kwieciński, Rynek Gł. 23.
Kuczyński, Rynek Gł. 34.
Krzyżanowski, Rynek Gł. 36.
Ludwik Kowalski, Rynek Gł. Sukiennice.
Samuel Kleiner, Kochanowskiego 10.
Dr. Stanisław Kutrzeba, Studencka 15.
Stanisława Kuźniarska, Szlak 36.
Dr. J. Kapliński, Wyspiańskiego 5.
Jan Kwiatkowski, Zwierzyniecka 19.
Wanda Kostecka, Szpitalna 36.
Ewa Kowalska, Tarłowska 5.
Franc. Kostecki, Tarłowska 5.
Andrzej Krawczyński, Smoleńska
Jan Krzyżanowski, Szopena 2.
Herman Kamsler, Gertrudy 8.
Zygmunt Klewski, Gazownia.
Inż Wacław Krzyżanowski, Krupnicza 12.
Stanisław Kwiatkowski, Grzegórzecka 81.

Stanisław Kumala, Kasztelańska 27.
Limanowa, Długa 1.
F. Lubański, św. Anny 2.
J. Brandys, Pl. Dominikański 4.
Dyr. Bednarski, Dunajewskiego 3.
Filip Bisanz, Dunajewskiego 5.
Inż. Józef Binder, Gertrudy 23.
Bandet Jan, Grodzka 5.
Dyr. Bajorski, Jabłonowskich 19.
Józef Bogusz, Stary Teatr, Jagiellońska 1.
Inż Bergmanowie, Mikołajska 6.
Michał Berger, Podgórska 11.
Irena Borowska-Skarbek, Podwale 2.
Bracia Bilewscy, Rynek Gł. 4.
Bank Zw. Sp. Zar., Rynek Gł. 19.
Bank Hipoteczny, Rynek Gł. 21.
Bank Małop. Rynek Gł. 23.
Bracia Sperber, Rynek Gł. 30.
Bank Handlowy, Rynek Gł. 34.
Władysł. Boloński, Rynek Gł. 34.
Bank Gosp. Kraj. Rynek Gł. 49.
Bayer i Sp., Rynek Gł. Sukiennice
Teofil Bąkner, Rynek Gł., Sukienice.
Juljan Bobilewicz, Rynek Klep.
Dr. Bartel, Rynek Mały.
Jan Bizanz, Sławkowska 5.
Tadeusz Berezowski, Sławkowska 25.
Róża Brandt, Starowiślna 6.
Bank Przemysłowy, Szewska 3.
Inż. Wład. Bieniarz, Szpitalna 18.
Dr. B. Bogdani, Wiślna 8.
Inż. Bielak, Pl. WW. Św. 7.
Leonard Bier, Zygm. Augusta 1.
Dr. Juljan Czaplicki, Łęczycka 9.
Cech Tapicerów, Pl. Matejki 8.
Chemotechnika, Rynek Gł. 39.
Edward Czapliński, Szewska 3.
Dr. Juljan Chudyk, Wiślna 8.
Jan Ciejka, Urzędnicza 14.
Dr. Edward Cetnarowski, Potockiego 3.
Sylwester Ceglarz, Bracka 12.
Ignacy Czuczkiewicz, Bracka 12.
Aleks. Cichocki. Starowiślna 14.
Wacław Cieślewski, Łobzowska 12.
Marja Cieślewska, Łobzowska 8.
Drukarnia Związkowa, Mikołajska 13.
Drobner Ska Akc., Pl. Szczepański 3.
Drobner Restauracja, Pl. Szczepański 3.
Drukarnia Powszechna, Pl. Dominikański 1.
Dr. Adolf Deiches, Zielona 14/II.
M. H. Dziewicki, Szczepańska.
Mieczysław Doblesen, Jabłonowskich 3.
Zygmunt Drozdowski, Barska 14.
Dr. Tadeusz Epstein, Długa 1.
Adolf Eder, Florjańska 6.
Antoni Elser, urz. Magistratu, Karmelicka 36 lub 37.
Anastazy Froncz, Florjańska 17.
Fussmann i Ska, Jagiellońska 5.
Dr. Fischer, Grodzka 60.
Aleks. Fischhab, Grodzka 46.
Salomon Finder, Jasna 7.
Juljan Färber, Jasna 6.
Jan Fischer, Rynek Gł. 37.
Fritsch, Rynek Mały
Fryderyk Freundl, Sebastjana 20.
Dr. Friedecker, Senacka 6.
Bernard Feilgut, Szczepańska.
Dr. Xawery Fierich, Batorego 21.
Dr. Edmund Fischer, Marka 7.
Wilhelm Frank, Konarskiego 28.
Bertold Frenkel, Dietla 91.
Wincenty Grabowski apt. Dietlowska 76.
Grabowski, Konfederacka 11.
Głos Narodu, Mikołajska 11.
Stanisława Grabowska, Librowszczyzna 6.
Gremjum Wł. Hoteli, Pijarska 8.
Georgen apt., Rakowicka 12.
Tomasz Górecki, Rynek Gł. 9.
„Górka“ Tow. Akc., Rynek Gł 17.
Gebethner i Wolf, Rynek Gł. 23.
Juljusz Grosse, Rynek Gł. 34.
Stanisław Gabryś, Rynek Gł.
Zdzisław Grzywiński, Szewska 7.
Grabowski, Szewska 16.

Regina Gablenzowa, Szlak 32.
Anna Grabowska, Librowszczyzna 6.
Mieczysław Górka, Dominikańska 1.
Piotr Grzywa, Rajska 10.
Stef. Sienkowski, Karmelicka 52.
Tow. Wz. Ubezp., Basztowa 9.
„Tęcza“, Czarnowiejska 72.
Tow. elektr. Pl. Dominikański 2.
Tow. elektr. A. E. G., Dunajewskiego 2.
Józef Tarnawski, Kościuszki 48.
Dawid Tilles, Lubicz 5.
Antoni Tabor, Poselska 22.
Józef Trębacz, Rynek Gł. 9.
„Tretorn“ S. A. Rynek Gł. 33.
Witold Truszkowski, Rynek Gł. Sukiennice.
„Tepege“, Straszewskiego 27.
Tow. techniczne, Straszewskiego 28.
Jan Trąbka, Szewska 12.
Tow. elektr. powsz., Dunajewskiego 3.
Zdzisław Treutter, Miechowska 6.
Rudolf Tchórzewski, Elektrownia miejska.
Franc. Tislar, Krowoderska 79.
Jonas Tisch, Dietlowska 59.
B. Unger, Szewska 21.
Dr. Józef Woźniakowski, Długa 9.
Dr. Bruno Wojciechowski, Dunajewskiego 2.
Dr. Wojciech Wielgus, Felicjanek 10.
Konstanty Wiśniewski apt., Flojańska 15.
Wilhelm Weisglass, Gertrudy 16.
Jakób Wilkosz, droguerja, Karmelicka 14.
Stanisł. Wójcikiewicz, Krakowska 11.
Wiktor Wernikowski, Rynek Gł. 6.
J. Wenzel, Rynek Gł. 19.
Jan Wilczyński, Rynek Gł. 34.
Woźniakowski, zobacz ul. Długa.
Jan Wolny, Szczepańska 2.
Dr. Józef Wodniecki, Wielopole 6
Wilhelm Wibiral, Wiślna 1.
Józef Wallach, Zielona 16.
Kazimierz Wojciechowski, Elektrownia miejska.
Jan Waciąga, Elektr. Dajwor.
Maksym. Wolf, Starowiślna 89.
Józef Wołowski, Zacisze 16.
Szymon Vogler, Grodzka 31.
Związek Rob. Budowl., Dunajewskiego 6.
Ziemski Bank Kred., Florjańska 32.
Związek Ziemian, Św. Jana 3.
Dr. Jan Zieleniewski, Kopernika 30.
„Zemper“, Łobzowska 3.
Fr. K. Zieliński, Marka 16.
Doc. Dr. Zieliński, Mikołajska 32.
Dyr. Zarzycki, Rynek Gł. 34.
Zajączek i Lankosz, Rynek Główny 49.
Zoppoth i Ska, Sienna 12.
Zieleniewski S. A., Szewska 2.
Związek Przemysł., Szpitalna 15.
Związek ekon. Spółdz. kół. roln. Wiślna 8.
Ludwik Zieleniewski, Wolska 3.
Franciszek Ziejka, Plac Dominikański 7.
Józef Ząbek, Plac Dominikański 7.
Znamirowski Ignacy, Lubicz 8 Dworzec.

Wykaz firm według branż.

APTEKI

Apteka „Pod złotym słoniem“ Tadeusza Oświęcimskiego, Kraków, ul. Grodzka 22, wyrabia najlepszą pastę do zębów „Wawelin“.

Droguerja J. Wilkosza, Kraków, ul. Karmelicka 14, tel. 532. Poleca świeże lecznicze wody i sole mineralne. Wytwórnia bandaży i gazy opatrunkowej. Skład artykułów gumowych i chirurgicznych.

BAWEŁNIANE WYROBY.

Teich H. i Ska, Kraków, ul. Grodzka 55. Reprezentanci: F-my Spółka Akc. Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznański, Łódź.

BIELIZNA.

Kulinowska Marja, Kraków, Sławkowska L. 13. Bielizna męska, damska i dziecinna.

BIURA INFORMACYJNE.

Dom Informacyjny i biuro rewizji losów Eibenschütz, Kraków, Rynek gł. 8, telefon 473.

BŁAWATNE TOWARY.

Kulinowska Marja, Kraków, Sławkowska L. 13. Płótna krajowe i zagraniczne.

BUDOWLANE PRZEDSIĘBIORSTWA.

„Esge“ Spółka Akc. Gruntowa i Budowl. S. A. w Krakowie, ul. Kochanowskiego L. 2. Telef. 3207. Buduje domy, sprzed. i kupuje grunta i kamienice.

ELEKTROTECHNICZNE PRZEDSIĘBIORSTWA.

„Elin“ Spółka Akcyjna dla Przemysłu Elektrycznego, Kraków, ul. św. Anny 1.

Inż. Rudolf Popper, przedsiębiorstwo dla oświetlenia elektrycznego i przeniesienia siły, Kraków, ul. Wolska L. 20.

FORTEPIANY.

Boloński Wł. (Z. Raba Nast.), Kraków, Rynek gł. 34. telefon 465. Najstarszy skład fortepianów. Rok założenia 1880.

FUTRA.

Jachimski A., Kraków, ul. Grodzka 14-16, tel. 4726. Futra i wyroby futrzane.

Schüssler N. E., Kraków, ul. Grodzka-Senacka. Magazyn futer w bardzo wielkim wyborze.

GALANTERJA.

Grossman i Ska, Kraków, ul. Grodzka 50, telefon 4295. Hurtowny i detaliczny skład pończoch, rękawiczek i trykotaży, galanterja.

HOTELE.

Grand Hotel, Kraków, Sławkowska L. 5/7.

KAMIENIOŁOMY.

Wapienniki i Kamieniołomy Ska z o. o., Kraków, ul. Starowiślna 1.

KAWIARNIE.

Kabaret w Kawiarni „City“, Kraków, ul. Gertrudy 28, tel. 323, otwarty do godziny 3 w nocy.

Kawiarnia „Esplanade“ WP. Wołkowski, Kraków, Karmelicka.

Kawiarnia, Serkowska Wiktorja, Kraków, Mały Rynek 7.

KILIMY.

Franciszek Łapczyński, kilimy, dywany, pasiaki łowickie, Kraków, Straszewskiego L. 28.

KOLONJALNE TOWARY.

Hurtowny i częściowy handel towarów kolonjalnych Marjan Jadowski, Kraków - Podgórze, ul. Kalwaryjska 8.

Ogorzały Kazimierz, Kraków, ul. Szczepańska 11. Handel kolonjalny i stała sprzedaż żywych ryb.

KONFEKCJA DAMSKA.

Prauss Marja, Kraków, Rynek gł. 7. Materjały wełniane, jedwabne i bawełniane. Bielizna damska i stołowa. Tel. 132.

LECZNICE.

Lecznica Związkowa, Kraków, Garncarska 11, przyjmuje wszystkich chorych z wyjątkiem zakaźnych i umysłowych. Tel. 1070.

Zakład Leczniczy dla chorych nerwowych w Krakowie, ul. Wenecja L. 2. Tel. 3511.

MASZYNY DO SZYCIA.

Towarzystwo Handlowe „Irwing“, Kraków, ul. Grodzka 60. Skład maszyn do szycia i rowerów, oraz części do tychże.

MEBLE.

Franciszek Łapczyński, meble, kilimy, dywany, Kraków, Straszewskiego L. 28.

MIODOSYTNIE.

Robacki Kazimierz, Kraków, ul. Sławkowska 26. Miodosytnia, założona w r. 1841.

Staropolska Miodosytnia Marjana Sikorskiego, Kraków, Podgórze, Rynek 11.

NAFTA.

„Karpaty“, Ska z o. p., Oddział w Krakowie, ul. Szewska 4, tel. 3122. Sprzedaż produktów naftowych — Benzyna — Oleje — Smary.

PAPIER.

Ziembicki Z., Kraków, plac Marjacki 2. Skład papieru i galanterji.

POŚREDNICTWA PRACY.

Kwiecińska Jadwiga, Kraków, ul. Szpitalna 38 I p. ofic. Tel. 1056. Zarobkowe biuro pośrednictwa pracy wszelkich zawodów.

RADJO.

Radjoaparaty w układzie Reinartza. Radjosprzęt, Warsztaty, Naprawy, Radjo-Sfinks, Kraków, Karmelicka L. 15.

RESTAURACJE.

Dydaś Wincenty, Kraków, Kleparz 5. Bufet Śniadankowy, Porter, Piwo Okocimskie i Żywieckie.

„Bar Przedwojenny“ Jakób Goldberger, Kraków, ul. Czysta 1.

Sklep Kolonjalny, Restauracja Henryka Hellera, Kraków, Bosacka L. 5.

Restauracja i Pokoje do Śniadań, Jędrszczyk Stanisław, Kraków, ul. Karmelicka 42.

Restauracja Jana Kantego Szmeji, Kraków XXII, Rynek 3.

Restauracja Łukasza Mackiewicza, Kraków, ul. Długa 38.

Restauracja i Piwiarnia L. Osznowitz, Kraków, ul. Rakowicka 16.

W. Rippner, Kraków, Starowiślna 29. Bufet zaopatrzony w ciepłe i zimne zakąski.

J. Wentzl, Kraków, Rynek Główny L. 19.

RYMARSKIE ZAKŁADY.

Zakłady Rymarsko-Siodlarskie Piotra Parafińskiego w Krakowie, ul. Długa 36.

SZKŁO.

Wątrobowa Helena dawniej R. Kwiatkowski, Kraków, Jagiellońska 6. Skład szyb i luster.

TECHNICZNE BIURA.

F. Lord, Biuro Techniczne, Kraków, Lubicz 1. Telef. 230.

UBEZPIECZENIA.

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Ska Akc., Oddział w Krakowie, Rynek gł. 9 (Pasaż Bielaka). Tel. 33-48.

ŻELAZNE WYROBY.

Greschler Bernard, Kraków, ulica Grodzka 43, tel. 4624. Rok zał. 1905. Hurtownia wyrobów żelaznych i stalowych, oraz wszelkich artykułów domowo-gospodarczych. Hurtownie — Częściowo.